

ISSN 1407-9021

**Neaizmirstiet
abonēt
“NOVADNIEKU”
MARTAM
un mēnešiem
līdz gada beigām.**

**Hobijs —
zolītes
spēle**

3. lappusē

**Katram
savš koks
Preiļu
parkā**

4. lappusē

**Apstiprināts
Līvānu novada
budžets
2015. gadam**

5. lappusē

Kad svētki pavisam tuvu

● Preiļos notikušajā Aglonas, Preiļu un Līvānu novada izglītības iestāžu tautas deju kolektīvu skatē skolēni rādīja, kā sagatavojušies XI Latvijas skolu jaunatnes dziesmu un deju svētkiem. Foto: I. Kirilova

Preiļu kultūras namā 25. februārī risinājās Preiļu, Aglonas un Riebiņu novada izglītības iestāžu tautas deju kolektīvu skatē, gatavojoties XI Latvijas skolu jaunatnes dziesmu un deju svētkiem. Skati organizēja Preiļu novada bērnu un jauniešu centrs (BJC). Dejojājiem aiz muguras — pacietīgs un smags darbs mēģinājumos. Pašlaik novados notiek skates, ko vērtē vietējā žūrija. Tas ir kā pēdējais pārbaudījums un ģenerālmēģinājums pirms galvenās skates, kurā dejojājiem būs jāstājas Rīgas žūrijas priekšā un jāpierāda, ka ir gatavi būt lielajā dejojāņu pulkā svētku lielkoncertos. Atklājot skati, dalībniekus sveica BJC direktore Aija Caune un Preiļu novada izglītības pārvaldes vadītājs Andrejs Zagorskis.

Preiļos notikušajā skatē piedalījās 17 deju kopas — 348 dejojāji, kas izdejoja 34 dejas. Viņus sagatavoja septiņi skolotāji. Preiļu novadu pārstāvēja deviņi,

Riebiņu novadu — seši un Aglonas novadu — divi kolektīvi. Dejojāņu sniegumu vērtēja Anita Vucina, Līvānu 1. vidusskolas skolotāja, tautas deju kolektīvu vadītāja, Inese Zugicka, Daugavpils Vienības pamatskolas deju skolotāja, Gaida Ivanova, Aglonas, Preiļu un Riebiņu novada izglītības iestāžu tautas deju kolektīvu virsvadītāja. Skates laikā tika vērtēta dejas tehnika un horeogrāfiskā teksta precizitāte, dejas mākslinieciskais izpildījums un rakstura atklāsmes, izpildījuma muzikalitāte, tautas tērpa valkāšanas kultūra un pareizība, skatuves kultūra un kolektīva kopiespāids. Dejojāji izpildīja vienu iepriekš izlozēto deju un otru — pēc pašu izvēles, tāpēc vairākas dejas bija redzamas atkārtoti, jo vieni to bija izlozējuši, bet citi — izvēlējušies. Atbilstoši dejas sarežģītībai un dejojāņu spējām dejas dalās A, B un C grupās.

Augstākās pakāpes diplomu saņēma Preiļu novada bērnu un jauniešu centra 1. — 2. klašu deju kopa (vadītāja Gaida Ivanova), Preiļu 1. pamatskolas 3. — 4. klašu, 5. — 6., 7. — 9. klašu deju kopas (vadītāja Gaida Ivanova), Preiļu

1. pamatskolas 1. — 2., 3. — 4. un 7. — 9. klašu deju kopas (visām vadītāja Ilze Broka), kā arī Preiļu Valsts ģimnāzijas un Preiļu novada kultūras centra 10. — 12. klašu deju kopas «Gaida» (vadītāja Gaida Ivanova) un «Dancari» (vadītāja Ilze Broka). **I pakāpes diploms** piešķirts Riebiņu novada Galēnu pamatskolas 1. — 2. klašu deju kopai un 5. — 9. klašu deju kopai (vadītāja Anna Kupre), Riebiņu vidusskolas 3. — 4. klašu un 7. — 9. klašu deju kopai (vadītāja Anita Randare), kā arī Aglonas vidusskolas 10. — 12. klašu dejojājiem (vadītāja Dina Staškeviča). Ar **otrās pakāpes diplomu** novērtēts Aglonas vidusskolas 1. — 2. klašu dejojāņu sniegums (vadītāja Dina Staškeviča) un Riebiņu kultūras centra un Riebiņu vidusskolas tautas deju kopas «Strūga», 10. — 12. klašu dejojāņu veikums (Ilze Bojāre).

Trešās pakāpes diploms piešķirts Riebiņu novada Dravnieku pamatskolas 5. — 9. klašu deju kopai (vadītāja Natālija Balode).

Turpinājums 7. lappusē.

LASĪTĀJU IEVĒRĪBA!

2015. gada 11. martā no plkst. 14.00 līdz 16.00 “NOVADNIEKA” abonenti redakcijā Brīvības ielā 14, Preiļos **BEZMAKSAS** juridiskās konsultācijas sniegs zvērināta advokāte **AGNESE SEVASTJANOVA**. Interesentiem iepriekš jāpiesakās pa tālr. 653 07058.

Atnākot jāuzrāda abonēšanas kvīts un personu apliecinošs dokuments.

ZIŅAS

LMT Preiļos uzstādījis jaunu 4G ātrgaitas interneta bāzes staciju

Latvijas Mobilais Telefons (LMT) Preiļos uzstādījis jaunu 4G ātrgaitas mobilā interneta bāzes staciju. Līdz ar to apkārtnes iedzīvotājiem ir iespēja izmantot jaunās paaudzes LMT mobilā interneta pieslēgumu gan mobilajā telefonā, gan datorā. Kopumā novadā jau uzstādītas 5 4G bāzes stacijas, bet visā Latvijā — 639, kas ļauj jau vairāk nekā 77% Latvijas iedzīvotāju izmantot LMT 4G interneta pieslēgumu. Jaunā LMT 4G ātrgaitas interneta bāzes stacija atrodas Ceļnieku ielas dzīvojamā māju masīva apkaimē. Vēl viena LMT 4G bāzes stacija Preiļos ir arī pie TV torņa un Saunas pagasta Priekuļos. Daļa Rēzeknes novada iedzīvotāju izmanto arī piekļuvi Riebiņu novada Stabulnieku pagastā uzstādītajai LMT 4G interneta bāzes stacijai.

Riebiņu novads gatavs pabeigt zemes reformu

Riebiņu novada dome izskatīja saimniecisko un īpašuma lietu komitejas un nekustamā īpašuma speciālistes Ināras Upenieces sagatavoto lēmumprojektu par zemes reformas pabeigšanu Riebiņu novadā.

Sagatavotajā pārskatā iekļautā informācija liecina, ka Riebiņu novada lauku teritorijā ir:

✓ 389 zemes vienības, par kurām pieņemti zemes komisiju atzinumi īpašuma tiesību atjaunošanai;

✓ 267 zemes vienības — fizisko un juridisko personu tiesiskajā valdījumā;

✓ 1070 pašvaldībai piekritīgas zemes vienības;

✓ 160 valstij piekritīgas zemes vienības;

✓ trīs publisko ūdeņu zemes vienības;

✓ 52 zemes reformas pabeigšanai nodotās zemes vienības;

✓ 84 rezerves zemes fondā ieskaitītās zemes vienības.

Visām zemesgrāmatā neierakstītajām zemes vienībām ir noteikts to piederības vai piekritības statuss un tas atbilst normatīvajos aktos noteiktajam. Novada dome nolēma saskaņot pārskatu par zemi Riebiņu novada lauku teritorijā un lūgt Valsts zemes dienestu sagatavot rīkojuma projektu iesniegšanai Ministru kabinetā par zemes reformas pabeigšanu Galēnu, Riebiņu, Rušonas, Siļukalna, Stabulnieku un Silajāņu pagastā.

NACIONĀLĀS ZIŅAS

Ārvalstis strādājošie pērn uz Latviju nosūtījuši gandrīz 600 miljonus eiro

No Latvijas izbraukušie un ārvalstīs strādājošie iedzīvotāji pērn uz Latviju nosūtījuši 594,78 miljonus eiro, liecina Latvijas Bankas aprēķini. Gadu iepriekš, 2013. gadā, ārvalstīs strādājošie Latvijas iedzīvotāji uz tēvzemi nosūtīja 574,29 miljonus eiro. Minētie dati ir Latvijas Bankas novērtējums. Tā pamatā ir aplēses, ka peļņas nolūkos uz ārvalstīm aizbraucis cilvēks apmēram 40% no minimālās algas spēj sataupīt tērēšanai Latvijā un ka apmēram trešdaļa no ārvalstīs strādājošajiem Latvijas cilvēkiem ir tādi, kuri finansiāli atbalsta arī Latvijā palikušos.

Veca kara tehnika ir Latvijai vispiemērotākā

Latvija saņems galvenokārt astoņdesmitajos un deviņdesmitajos gados ražotas bruņumašīnas, intervijā aģentūrai BNS sacīja aizsardzības ministrs Raimonds Vējonis. Viņš arī pieļāva, ka atsevišķas bruņumašīnas, kas tiks piegādātas Latvijai, ir ražotas vēl septiņdesmitajos gados. «Tagad tās būs aprīkotas ar moderniem kaujas atbalsta ierociem, modernu novērošanas sistēmu, nakts redzamību, komandvadības sistēmu un tā tālāk. Tās nodrošinās, ka mūsu karavīri kaujas apstākļos var pārvietoties pasargāti no lodēm. Tās savu funkciju veic un ir manevrēt spējīgas tieši Latvijas klimatiskajos un ģeogrāfiskajos apstākļos. Mums nevajag pirkt «Abrams» tankus, jo tie ir smagi un noslīks pirmajā slīksnā,» sacīja Vējonis. Ministrs arī norādīja, ka iznīcinātāji «F16», kuri «lidinās mūsu gaisa telpā», ir ar 60-70. gadu korpusiem, bet vienlaikus ir aprīkoti ar vismodernāko aparātūru, kāda ir pieejama pašreizējā brīdī. Latvijai ir noslēgts līgums par 123 bruņumašīnu piegādi. Atbilstoši līguma nosacījumiem šogad tiks saņemtas pirmās bruņumašīnas, bet nākamajā un aiznākamajā gadā būs lielākais daudzums šīs tehnikas.

Pērn iedzīvotājiem atmaksāta IIN pārmaksa 55,5 miljonu eiro apmērā

Pērn Valsts ieņēmumu dienestā (VID) iesniegtas teju 500 000 deklarācijas pārmaksātā iedzīvotāju ienākuma nodokļa (IIN) atgūšanai par attaisnotajiem izdevumiem 2013. gadā, un kopējais atmaksātais IIN apjoms iedzīvotājiem sasniedza 55,5 miljonus eiro, liecina VID dati. Vidējā atmaksātā IIN summa vienam deklarācijas iesniedzējam pērn bija 111,59 eiro, kas ir par 5% vairāk nekā gadu iepriekš. Kā liecina «Swedbank» Privātpersonu institūta iedzīvotāju aptaujas rezultāti, pērn Valsts ieņēmumu dienestā (VID) ienākumu deklarāciju pārmaksātā iedzīvotāju ienākuma nodokļa (IIN) atgūšanai par attaisnotajiem izdevumiem 2013. gadā brīvprātīgi ir iesnieguši 41% Latvijas iedzīvotāju. Savukārt 56% aptaujāto atzinuši, ka šo iespēju nav izmantojuši. Visbiežāk deklarācijas iesniedz sievietes, respondenti ar augstāko izglītību un publiskajā sektorā strādājošie.

NOVADNIEKS

Redaktore Tamāra Elste

Pasūtījuma indekss 3033.
Reģistrācijas apliecība nr. 000701018.
Izdevējs – SIA «NOVADNIEKS REDAKCIJA».
Redakcijas adrese: Brīvības ielā 14, Preiļi, LV-5301.
Elektroniskais pasts: novadnieks@axel.lv
Tālr. 65307057, mob. tel. 29410288 (redaktorei),
65307057 (reklāmas un sludinājumu pieņemšana),
žurnālistiem – 65307058.
Fakss 65307057.

Par sludinājumu saturu atbild to iesniedzējs.
Laikrakstā publicētie materiāli ne vienmēr atspoguļo redakcijas viedokli.

Pārpublicējot atsauce uz «Novadnieku» obligāta.
Laikraksts iespiests SIA «Latgales druka» Rēzeknē.

Mājas lapa internetā: www.novadnieks.lv

Laikraksts iznāk astoņas reizes mēnesī
(otrdien, piektdien).

Patiesi draugi apēdis pudu sāts viens pats. A.Putajevs

Būtisks atgādinājums visiem nodokļu maksātājiem

1. martā sākās gada ienākumu deklarācijas iesniegšana gan tiem nodokļu maksātājiem, kam tas jādara obligāti, gan tiem, kuri to vēlas darīt brīvprātīgi, lai saņemtu iedzīvotāju ienākuma nodokļa atmaksu par ārniecības, izglītības un citiem attaisnotajiem izdevumiem.

Kā atgādina Valsts ieņēmumu dienestā (VID), jau otro gadu fiziskajām personām – saimnieciskās darbības veicējiem, kā arī individuālo uzņēmumu, t.sk. zemnieku un zvejnieku saimniecību īpašniekiem, kuri ir iedzīvotāju ienākuma nodokļa maksātāji, Gada ienākumu deklarācija ir obligāti jāiesniedz elektroniski, izmantojot VID elektroniskās deklarēšanas sistēmu (EDS).

Taču VID aicina ikvienu nodokļu maksātāju iesniegt deklarāciju, izmantojot VID EDS, jo tas ir daudz ērtāk, ātrāk un vienkāršāk.

VID atgādina, ka gada ienākumu deklarācija par 2014. gadā gūtajiem ienākumiem obligāti laikā no 2015. gada 1. marta līdz 2015. gada 1. jūnijam ieskaitot jāiesniedz tiem Latvijas iedzīvotājiem, kuri:

- ✓ veikuši saimniecisko darbību (piemēram, ir individuālā uzņēmuma īpašnieki, izīrē vai iznomā savu īpašumu, ir zemnieku saimniecības īpašnieki, ir guvuši ienākumus no profesionālās darbības u.c.),
- ✓ guvuši ienākumus ārvalstīs (tajā skaitā personas (jūmieki), kuras bijušas nodarbinātas uz starptautiskos pārvadājumos izmantojuma un darbu, neapliekamie ienākumi,
- ✓ guvuši ar nodokli neapliekamus ienākumus, kas kopumā 2014. gadā pārsniedza 4000 eiro (piemēram, gūti ienākumi no personiskās mantas pārdošanas),

guvuši ienākumus, kuri apliekami ar 10% nodokļa likmi (piemēram, ienākumu no dividendēm, ienākumu no augoša meža vai kokmateriālu pārdošanas, ienākumi no īpašuma izīrēšanas vai iznomāšanas), un no kuriem nodoklis nav ieturēts ienākuma izmaksas vietā,

- ✓ guvuši citus ar nodokli apliekamus ienākumus, no kuriem izmaksas vietā nav ieturēts nodoklis, tajā skaitā, no fiziskām personām saņemti dāvinājumi, kas ir apliekami ar iedzīvotāju ienākuma nodokli.

Savukārt tās fiziskās personas, kuras neveic nekāda veida saimniecisko darbību un brīvprātīgi vēlas iesniegt Gada ienākumu deklarāciju, lai saņemtu atpakaļ pārmaksāto iedzīvotāju ienākuma nodokli par attaisnotajiem izdevumiem (apmaksātajiem izglītības un ārniecības pakalpojumiem, iemaksām pensiju fondos, veiktajiem apdrošināšanas prēmiju maksājumiem atbilstoši dzīvības apdrošināšanas līgumam u.c.), deklarāciju par 2014. gadu kopā ar attaisnojuma dokumentiem (čekiem un kvītiem) var iesniegt VID no 2015. gada 1. marta līdz pat 2018. gada 16. jūnijam. Tāpat 2015. gada laikā vēl var pieprasīt pārmaksāto iedzīvotāju ienākuma nodokli arī par 2012. un 2013. gadu.

VID aicina iedzīvotājus iesniegt deklarāciju, izmantojot VID EDS, jo tajā automātiski tiek atspoguļota VID rīcībā esošā informācija par nodokļu maksātāju, proti, nodokļu maksātāja gūtie ienākumi, neapliekamie ienākumi, informācija no kredītiestādēm par veiktajām

iemaksām pensiju fondos, informācija no apdrošināšanas sabiedrībām par veiktajām iemaksām par dzīvības apdrošināšanas pakalpojumiem, kā arī no iepriekšējiem gadiem pārnestie attaisnotie izdevumi par izglītību un ārnieciskajiem pakalpojumiem.

Tādējādi personām, kuras vēlas atgūt pārmaksāto iedzīvotāju ienākuma nodokli, attiecīgajā deklarācijas pielikumā jānorāda tikai summa, kas iztērēta par attiecīgajiem pakalpojumiem, un jāpievieno attaisnojuma dokumenti (čeki vai stingrās uzskaites kvīti), tos iepriekš nofotografējot vai ieskenējot.

Lai kļūtu par EDS lietotāju, vairs nav jāslēdz arī līgums ar VID, bet ikviens var pieslēgties un lietot EDS, izmantojot savas internetbankas lietotājvārdu un paroli, Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes izsniegto eID viedkarti vai VAS «Latvijas Valsts radio un televīzijas centra» izsniegto elektronisko paraksta viedkarti (e-parakstu).

Savukārt viedtālruni un planšetdatoru lietotājus VID aicina izmantot EDS mobilo versiju (eds.vid.gov.lv), jo arī tajā iespējams iesniegt Gada ienākumu deklarāciju, bet attaisnojuma dokumentus (čekus un kvīti) pievienot no attiecīgās ierīces galerijām.

«Vēršam uzmanību, ka attaisnotos izdevumus nevar piemērot tie iedzīvotāji, kuri 2014. gada laikā nav maksājuši iedzīvotāju ienākuma nodokli, kā arī personas, kuras 2014. gadā bija tikai mikrouzņēmumu darbinieki, patentmaksas maksātāji, saimnieciskās darbības veicēji, kuri maksājuši fiksēto ienākuma nodokli, ir fiziskās personas, kuras maksājušas iedzīvotāju ienākuma nodokli tikai pēc samazinātās likmes,» norāda VID.

Ģeopolitiskā spriedze: Latvijas bankas gatavas arī ļaunākajam scenārijam

Glūzi tāpat kā Latvijas augstākās amatpersonas arī valsts finanšu iestādes un to uzraugi neprognozē un pat neapsver rīcību kara vai militāra uzbrukuma gadījumā, tomēr arī šādā hipotētiskā situācijā bankas darītu visu, lai turpinātu nodrošināt pakalpojumus.

«Dienmēž neviens nezin un nevar prognozēt, kas būtu, ja būtu karš. Kas vispār Latvijā notiktu – no fiziskās drošības, no īpašumtiesību, no ekonomikas un citiem aspektiem,» portālam «Delfi» skaidro Latvijas Komercentru asociācijas pārstāve Baiba Melnace. Viņa gan uzsver, ka visām bankām ir izstrādāti darbības nepārtrauktības un krīžu plāni, kas paredz rīcību dažādās krīzes situācijās un apdraudējumos. «Taču diezin vai ir iespējams izstrādāt detalizētu rīcības plānu kara gadījumam.»

Komercentru asociācijas pārstāve gan ir pilnīgi pārliecināta, ka bankas darītu visu maksimāli iespējamo, lai arī krīzes situācijā sniegtu pakalpojumus saviem klientiem.

Nepārvaramas varas apstākļi

Arī bankas uzraugošā Finanšu un kapitāla tirgus komisija (FKTK) norāda, ka rīcība šādā situācijā ir grūti paredzama. «Pēc būtības karadarbība un militārās operācijas ir pieskaitāmas pie «force majeure» (jeb nepārvaramas varas) apstākļiem, tāpēc jebkāda, pat hipotētiska, spriešana par cilvēku un pakalpojumu sniedzēju rīcību šādos apstākļos būtu ļoti grūti modelējama un atkarīga no daudziem faktoriem, t.sk., konkrēta valsts rīcības plāna attiecīgajā situācijā,» norāda FKTK pārstāve Elina Avotiņa. Tomēr viņa atgādina, ka visām bankām ir izstrādāti krīzes un darbības nepārtrauktības plāni, paredzot konkrētu rīcību, iesaistītās puses, laiku, saziņas kanālus un citas aktivitātes operatīvai incidentu novēršanai un pakalpojumu sniegšanas atjaunošanai. «Incidentu līmenis var būt ļoti dažāds – sākot ar iesaīcīgiem un lokāliem pakalpojumu pārtraukumiem, piemēram, elektrības padeves traucējumu dēļ un beidzot ar masīvu kibernetisku uzbrukumu. Tāpēc bankās ieviestas tādas iekšējās sistēmas un procedūras, lai pēc iespējas labāk nodrošinātu pakalpojumu sniegšanu arī problemātiskos apstākļos, ja tādi rodas,» skaidro FKTK

Aizsargā noguldījumus

Arī centrālās bankas ieguldījumi krīzes gadījumā ir pasargāti. Kā portālam «Delfi» pastāstīja Latvijas Bankas preses sekretārs Jānis Silakalns, Latvijas Bankā ir izveidota īpaša darbības risku pārvaldības sistēma, lai īstenotu tai kā centrālajai bankai uzticētos uzdevumus un piedalītos Eiropas Centrālās bankas sistēmas funkciju izpildē, kā arī nodrošinātu Latvijas Bankas finanšu ieguldījumu, kas ir reģistrēti ārvalstu depozitārijos, citu materiālo vērtību un informācijas saglabāšanu un aizsardzību. «Tās ietvaros regulāri tiek apzināti un vērtēti riski, tiek laikus organizēti preventīvie pasākumi, lai mazinātu šo risku iestāšanās iespēju vai sekas, kā arī ir izstrādāti plāni un organizatoriskās procedūras, ko izmantot attiecīgo risku iestāšanās gadījumos,» norādīja Silakalns. Viņš arī uzsver, ka Latvijas Bankas darbības plāni, incidentu un krīžu pārvaldības procedūras tiek regulāri testētas un pilnveidotas, ņemot vērā testu rezultātus un aktuālos riskus.

Palīdzēs mātes banka

«SEB bankas» pārstāvis Mārtiņš Panke, jautāts par uzņēmuma rīcību militāra apdraudējuma vai karadarbības gadījumā, uzsver, ka kredītiestāde nepieļauj šādu notikumu attīstības scenāriju. «Latvija ir Eiropas Savienības un NATO dalībvalsts, kas sniedz palīdzību par Latvijas suverenitātes pastāvēšanu,» viņš pauž bankas nostāju. «Taču «SEB bankai» ir rīcības plāns krīzes situācijām un nemitīgi sekojam līdzi, lai tas atbilstu

aktuālajiem riskiem. Gadījumā, ja kādā no Baltijas valstīm bankas darbība kādas negaidītas krīzes rezultātā tiek traucēta, daļu bankas funkciju ir iespējams pārcelt uz citām SEB struktūrvienībām, tostarp, arī Zviedriju. «SEB banka» Latvijā nes primāro atbildību par savām saistībām ar klientiem. «SEB banka» Latvijā ir daļa no SEB grupas, kas nes kopējo atbildību par SEB bankas biznesu Latvijā un citās valstīs. Lemjot par nerezidentu kontu atvēršanu, «SEB banka» Zviedrijā katru gadījumu vērtē individuāli, atrodot katram klientam piemērotāko risinājumu.

Arī «Swedbank» iespējamo rīcību krīzes gadījumā komentē atturīgi, norādot, ka vēlas atturēties no spekulācijām par teorētiskiem politiskajiem pavērsieniem. «Lai nodrošinātu saviem klientiem bankas pakalpojumu nepārtrauktu pieejamību, «Swedbank» ir izstrādāti darbības nepārtrauktības plāni rīcībai dažādās ārkārtas situācijās, ievērojot katras konkrētās situācijas specifiku. Tomēr nedrīkst aizmirst, ka Latvijā ir spēkā Civilās aizsardzības likums, kurš paredz un reglamentē rīcību arī karadarbības gadījumā, un šī likuma prasības attiecas arī uz bankām,» skaidro bankas pārstāve Vīneta Savicka.

Arī bankai «Citadele» ir izstrādāts darbības nepārtrauktības plāns, lai nodrošinātu bankas pakalpojumu pieejamību klientiem arī krīzes un ārkārtas situācijās. Jebkuros ārkārtas apstākļos banka rīkosies atbilstoši konkrētajai situācijai ar mērķi nodrošināt pakalpojumus klientiem, portālam «Delfi» sacīja bankas Korporatīvo komunikāciju daļas vadītāja Ieva Prauliņa.

Lappusi sagatavoja T.Elste

Līdz šim mājup no turnīriem — bez gumijniekiem

Zole — latviešu nacionālā kāršu spēle

Zole jeb zolīte ir Latvijā populāra kāršu spēle, tiek uzskatīta pat par nacionālo spēli. Citviet spēli pazīst ar nosaukumu revelīts.

Parasti to spēlē trīs cilvēki, taču ir arī variācijas diviem (studentu zole), kā arī vairāk nekā trim cilvēkiem. Latvijā tiek organizēti dažāda līmeņa zoles turnīri, ieskaitot Latvijas čempionātu, ko organizē Latvijas Zoles federācija.

Esot prāta un veiksmes kāršu spēles. Nenoliedzami, ka veiksmē ir svarīga, taču, lai uzvarētu zolītē, vairāk par veiksmi nepieciešamas labas spēlēšanas prasmes un ass prāts.

Zolīti spēlē ar 26 kārtīm. Spēlētājam, lai uzvarētu, vajag iegūt vismaz 61 aci. Visādas sarunas spēles laikā starp partneriem par spēles gaitu un veidu uz visstingrāko aizliegts. Katram spēlētājam uzmanīgi jāseko kārtīm, kuras tiek izspēlētas, lai vienmēr zinātu:

- ✓ cik un kādi trumpji izgājuši;
- ✓ kādas kārtis no katra masta vēl rokā;
- ✓ cik acu ir paša, kā arī pretinieku saņemtajos stīķos.

Spēles iznākums lielā mērā atkarīgs no partneru pareizas spēles. Bieži spēlētājs ar stiprām kārtīm zaudē un otrādi — spēlētājs ar vājām kārtīm vinnē.

Kad zoli sāka spēlēt Latvijā, precīzi nav zināms. Skaidrs ir vien tas, ka zole pieder pie vācu kāršu spēļu «Schafkopf» grupas spēlēm. Rakstnieks un zolmanis Andris Kolbergs 1996. gadā publicējis grāmatu «Zolīte Latvijā un pasaulē». Viņš secina, ka esot izpētījis daudz kāršu spēļu grāmatu, taču tādu variantu, kādu spēlē Latvijā, nekur nav atradis. Viņš secina, ka zolīte ir spēles Baltijas variants. Apzīmējums zolīte, iespējams, attīstījies no vārda «solo», jo viens vienmēr spēlē pret diviem.

● Lūcija Zdanovska ikdienā ir Pārtikas un veterinārā dienesta pārtikas inspektore. Tikai nedaudzi zina, ka viens no viņas hobijiem ir zolītes spēle. Mazliet neparasta aizraušanās sievietei, bet neļauj iesūnot prātam un domāšanai, lieliski trenē atmiņu. Starp citu, gandrīz piecpadsmit gadu ilgajā spēles praksē Lūcija nekad nav atgriezies mājās ar pēdējās vietas ieguvēja gumijniekiem kājās. Foto: I.Kirillova

Jaiet runa par kāršu spēlēm, piemēram, pokeru vai zolīti, sabiedrībā pārsvarā tiek tirāzēts iespaids par jautru vīru kompāniju, kuri, cigarešu dūmiem kūpot un alus kausiem šķindot, pie kārtīm aizvada garas garas stundas. Tas gan tikai pirmajam iespaidam, jo tuvāka iepazīšanās ar spēles pazinējiem un pratējiem rāda daudz jaukāku, tā teikt, pat civilizētāku ainu.

Tie, kas sekojuši līdzšinējām ziņām par zolītes turnīriem, kas Preiļos notiek reizi gadā, noteikti būs pamanījuši, ka starp spēles dalībniekiem vīriem vienmēr tiek nosaukta un īpaši izcelta kāda dāma. Iepazīstieties — tā ir LŪCIJA ZDANOVSKA. Ikdienā — Pārtikas un veterinārā dienesta (PVD) pārtikas inspektore, reizi gadā — azartiska zolītes spēlētāja. PVD Lūcija strādā devīto gadu, iepriekš veikusi veterinārās inspektora pienākumus, bet nu jau kādu laiku «aizrotēta» uz pārtikas nozari.

«Kad gatavojos šai sarunai, konstatēju, ka nu jau gadi piecpadsmit drīz būs, kopš spēlēju zolīti sacensībās. Tas bija laiks, kad politiskajā arenā nāca Tautas partija. Pirms kārtējām Saeimas vēlēšanām Preiļos notika plaši apmeklēts turnīrs. Tirgus laukumā tika uzcelta liela telts, kur spēles risinājās. Es pati tolaik strādāju veterinārajā aptiekā. Spēles pamatus zināju, lai gan turnīros nekad nebiju piedalījusies, un man sagribējās pārbaudīt savas spējas,» sākumu atceras Lūcija. «Spēlēt jāprot, tur nu šaubu nav, taču ļoti no svara ir veiksmē. Atzišos, ka pirmajā turnīrā veiksmē bija mana sabiedrotā. Lai cik dīvaini arī nebūtu, milzīgajā konkurencē ieguvo otro vietu. Pati brīnījos, jo piedalījās daudz dalībnieku, to vidū republikas līmeņa spēlētāji.

Pēc tam bija regulāri turnīri, ko pie Igora Pliča rīkoja Ilgonis

Sniķers. Kā oktobri sākām, tā līdz pavasarim tikāmies vismaz reizi mēnesī. Vēlāk mūsu entuziasms apsīka, tagad Preiļos spēlētājam reizi gadā. Taču zolīti aktīvi spēlē arī Līvānos, Madonā, līdz ar to ir iespēja sacensties.»

Lūcija stāsta, ka kārtis pirmo reizi paņēmusi rokās nevis bērnībā vai skolas laikā, kā citi, bet studiju gados, kad mācījusies Veterinārmedicīnas fakultātē Jelgavā. Kārtis bija studentu izklaidē brīvajos brīžos, bet neko tādu daudz atļauties nevarēja. Pirmajos kursos esot *mocijušies* ar anatomiju un citiem grūtiem un specifiskiem priekšmetiem. Studiju biedru vidū populāra spēle bijusi «gailīši», bet tagad jau no atmiņas izkritusi.

Zolīte? Tā noteikti esot azarta spēle. Azarta un prāta spēle, kurai vajadzīga arī liela daļa veiksmes. Kāršu sadalījums nav tāds kā ierastajā «durakā», ir jāzina noteikti trumpji, kas stiprāki par visiem pārējiem. Piemēram, kreiču dāma ir stiprāka no kārtīm.

«Spēles laikā ir jākombinē, jāskaita līdzī. Jāskaita ne tikai tās kārtis, kas tev pašam rokās, jādomā arī, kas otram spēlētājam. Jāprot saspēlēties ar partneri, lai viņš saprastu, ko tu gribi, ko tu domā. Visu laiku jāreķina līdzī, lai sasniegtu vajadzīgo 61 aci. Tādas prasmes un zināšanas rodas ar gadiem,» par zolītes būtību stāsta spēlētāja.

Jautāta par to, ko spēle viņai dod ikdienā, Lūcija mirkli aizdomājas. «Laikam jau trenē prātu, atmiņu... Esmu sapratusi, ka man ir redzes atmiņa. To man atklāja instruktors, kad 45 gadu vecumā kārtoju šofera tiesības — tu jau fotografē ar acīm. Patiešām, tā vienmēr bija. Arī tad, kad augstskolā gatavojos eksāmeniem, man tikai vajadzēja iedomāties, kā konkrētais temats bija pierakstīts klādē. Tiesa, vienreiz šī redzes atmiņa mani gandrīz izgāza eksāmenā. Kādā zinātniskā komunisma lekcijā pirmo tēmas

● Joprojām vienīgā sieviete spēlētāju vīriešu vidū. Par šo faktu Lūcija mazliet nobēdājusies, jo uzskata, ka zolīte pietāv arī dāmām. Foto no L.Zdanovskas albuma

daļu biju pierakstījusi, bet otrajā laikā aizsnaudusies. Eksāmena sākumā stāstīju gluži raiti, bet tad aprāvos — atmiņā pārrāvums... Pasniedzējs tomēr ielika sekmīgu atzīmi.»

Lūcija atzīst, ka vīriešiem no dabas dota savādāka domāšana. Bet tās sievietes, kuras spēlē zolīti, domāšanā līdzinās vīriešiem, viņām ir matemātisks prāts. Vienlaikus jāspēj sevi turēt grožos, jo zole ir naudas spēle, kur nevaldāms azarts var sagādāt tukšu maku. Var vinnēt, bet var arī zaudēt. Tomēr Lūcija par galveno uzskata emocijas, ko gūst turnīru laikā un sastopoties ar citiem tikpat azartiskiem spēlētājiem. No tiem, kuri spēlēja pirmajos turnīros Preiļos, palikuši tikai daži veterāni, jau pieminētais Ilgonis Sniķers, Edgars Upenieks, Valdis Katkevičs. Bet

sākumā bijis ap 30 zolmaņu. Kāds spēlēšanu metis pie malas, kāds aizbraucis projām. Jaunie maz nāk klāt. Šogad pirmo reizi spēkus izmēģinājis kāds jauns puisis. «Viņš pieņēma mūsu spēles stilu, bet turnīru noslēdza pēdējā vietā. Pie tam ne jau tāpēc, ka slikti spēlēja, bet tāpēc, ka veiksmē šoreiz novērsās. Toties dabūja gumijas zābakus, kas kā balva tradicionāli pienākas pēdējās vietas ieguvējam,» stāsta Lūcija. Kā pašai? Līdz šim pie gumijniekiem nekad neesot tikusi...

Zolītes interneta portālos spēlētāju vidū ir arī dāmas, bet aci pret aci Lūcijai neesot nācies spēlēt. Turnīros apkārt vieni vienīgi vīrieši. Sākumā gan skatījusies ar lielām aizdomām, kamēr pārliecinājusies, ka viņa nāk ne izklaidē dēļ, bet patiešām prot un grib spēlēt. «Kad

viņi to saprata, tad arī pieņēma mani kā vīru — līdz rokasspēlētājiem, kad mani sievietes pirkstiņi bāli paliek. Nezinu, vai viņi mani uztver kā sievieti, drīzāk kā spēles partneri.»

Neskatoties uz to, ka zolīti spēlē arī citur Eiropā, piemēram, Vācijā vai Īrijā, Lūcijai šķiet, ka tā ir tipiski nacionāla latviešu kāršu spēle. Darbā kolēģi par viņas aizraušanos tikai priecājas. Un iemesls tam esot ikgadējās veterināru spartakiādes vasarās. Viens no sporta veidiem, protams, zolīte un, protams, komandas galvenā spēlētāja esot Lūcija. Skaidrs, ka ikreiz uzvarētāju vidū. No tuviniekiem viņai galvenais atbalstītājs zolītes spēlē ir krustdēls Gatis. Puisis gudri spēlē, teic Lūcija un no sirds novēl viņam labus panākumus.

L.Kirillova

PREIĻU NOVADĀ

Vērienīgi labiekārtošanas darbi Preiļu parkā

Preiļu novada dome ir rosinājusi labiekārtošanas darbus Preiļu parkā. Februārī SIA „Preiļu saimnieks” sāka bojāto un pašizsējas koku ciršanu, saglabājot un veidojot krūmus un krūmu grupas. Šopavasār plānoti būtiski uzlabojumi parka teritorijā pretim Brāļu kapiem un gar A.Paulāna ielu līdz estrādei. Stāsta SIA „Preiļu saimnieks” sabiedrisko attiecību speciāliste Inese Šņepste.

Arhitekta, grāmatas “Latvijas muižu dārzi un parki” (2010) autore Ilze Māra Janelis pirms vairākiem gadiem ir izstrādājusi Preiļu muižas parka tehnisko dokumentāciju. Daudz kas parkā gājis zudumā, un visu nav iespējams atjaunot vienā reizē, tas jā dara pakāpeniski katru gadu. Ilze Māra Janelis uzsver vairākus būtiskus aspektus, kuri jāņem vērā, atjaunojot Preiļu muižas vēsturisko parku: “Muiža nav pils, muiža ir viss zemes īpašums ar lauksaimniecības platībām, mežiem, ūdeņiem un zemnieku sētām. Kopā ar attiecīgā objekta

īpašnieku vai apsaimniekotāju grību parādīt, kas tajā ir vērtīgs kultūrvēsturiskā aspektā, ko var atjaunot un ko no atjaunotā var izmantot cilvēka labsajūtai – atpūtai, acu priekam. Vēsturiskais parks ir komplekss, tajā nav un nevar būt ar pārējo nesaistītu objektu. Atmetot kaut ko vienu, zūd daudz kas cits. Par laimi, man izdevās atrast iespējami daudz informācijas par vēsturisko plānojumu, stipri daudz laika pavadīju, lai parka topogrāfijā atzīmētu visus kokus, visus krūmus. Ainavu parka pamatideja ir, ka cilvēks atrodas mazajā paradīzē, kur ir, kā toreiz rakstīja, cēla daba visapkārt. Vēsturiski Preiļu parkam apkārt bija mūra žogs un iekšpusē gar to koku rindu stādījumi. Tagad šeit varētu izņemt tos kokus, kuri aplūzusi vai gandrīz nokaltuši un tad malā stādīt lielo krūmu pudurus, lai vizuāli aiztaisītu malas.”

Šogad iecerēts gar A.Paulāna ielu izzāgēt vecos un bistamos kokus, kuri varētu apdraudēt privātmājas. Savukārt muižas bijušās siltumnīcas vietā varētu būt piemērota vieta omulīgai kafejnīcai un sporta inventāra telpām.

● Šopavasār novada iedzīvotāji tiks aicināti parkā iestādīt katrs savu koku, patlaban noris darbs pie jauno apstādījumu plānošanas. Attēlā no kreisās – SIA „Preiļu saimnieks” komunālās nodaļas vadītāja Zenta Igoļnice, Preiļu novada domes tehniskās daļas vecākais speciālists Anatolijs Petrovs, arhitekta Ilze Māra Janelis un Preiļu novada domes priekšsēdētāja Maruta Plivda.

Novada krīzes centrs sniedz atbalstu iedzīvotājiem

Preiļu novada domes deputāti pārskatījuši diennakts uzturēšanās maksu sociālā dienesta krīzes centrā.

Novada iedzīvotājiem visas uzturēšanās izmaksas sedz Preiļu novada pašvaldība, bet, ja persona ir citas pašvaldības iedzīvotājs, diennakts uzturēšanās maksa krīzes centrā noteikta 15 eiro apmērā. Citu novadu iedzīvotājiem uzturēšanās izmaksas Preiļu novada sociālā dienesta krīzes centrā apmaksā viņu dzīvesvietas pašvaldība, informē Preiļu novada domes sabiedrisko attiecību

speciāliste Maija Paegle.

Krīzes centrs izveidots 2011. gadā ar Eiropas Savienības Sociālā fonda atbalstu, no 2013. gada krīzes centru uztur pašvaldība. Tur ir paredzētas vietas 17 pieaugušajiem un trim zīdaiņiem. Sākotnēji krīzes centrs bija pārpildīts, pakalpojuma saņemšanai klientiem bija jāgaida rindā, tagad personu skaits, kuras izmanto centra pakalpojumus, ir samazinājies.

Krīzes centra klienti ir bijuši dažādā vecumā – bērni no astoņu mēnešu vecuma līdz pat 83 gadus vecam sirmgalvim, un arī

tagad centra pakalpojumi pieejami jebkuram Preiļu novada vai citas pašvaldības iedzīvotājam. Lai saņemtu norikojumu nepieciešamā pakalpojuma saņemšanai, personai jāgriežas savas dzīvesvietas sociālajā dienestā vai bāriņtiesā.

Iedzīvotājs palīdzību var lūgt, kad ir notikusi fiziska vai emocionāla vardarbība, krīzes situācijā, kad pamatoti iemeslu dēļ uz kādu laiku cilvēkam nav materiālo resursu, vai kādā citā gadījumā, kad palīdzību var sniegt tieši krīzes centrs.

Centrs piedāvā tikai maksas

pakalpojumus, tāpēc par tiem būs jānorēķinās tai pašvaldībai, kuras sociālais dienests vai bāriņtiesa būs ievietojusi klientu. Maksā par pakalpojumu ir nodrošināta ēdināšana, pirmās nepieciešamības higiēnas piederumi, pirmās nepieciešamības medikamenti, ja tos izrakstījis ģimenes ārsts. Krīzes centrā pastāvīgi strādā sociālais darbinieks, bez maksas pieejamas arī psihologa konsultācijas.

Personu uzturēšanās ilgums krīzes centrā ir paredzēts līdz trim mēnešiem. Kamēr klients atrodas centrā, pašvaldības so-

ciālais dienests vai bāriņtiesa palīdz risināt radušos situāciju, iesaistot arī krīzes centra sociālo darbinieku. Ja nepieciešams, tiek sakārtots pabalstu jautājums, speciālisti personu atbalsta emocionāli, dod padomu mājokļa atrašanai vai arī palīdz atrisināt kādu citu jautājumu. “Dažkārt cilvēks, uzturoties krīzes centrā, uzskata, ka apkārtējie visu izdarīs viņa vietā,” tā par savu pieredzi ar klientiem stāsta centra vadītāja Aiga Budriķe, tomēr arī pašam cilvēkam kaut kas jā dara, lai situācija atrisinātos pozitīvi.

RIEBIŅU NOVADA DOMES SĒDĒ

Sadaliņa pašvaldības ceļu fonda līdzekļus

Riebiņu novada domes kārtējā sēdē deputāti apstiprināja pašvaldības ceļu fonda līdzekļu sadalījumu 2015. gadam 260 489 eiro apmērā.

Aprēķini liecina, ka Galēnu pagasta teritorijā esošajiem ceļiem šogad atvēlēti 49 100 eiro, Riebiņu pagastam — 61 990 eiro, Rušonas pagastam — 59 980 eiro, Silajāņu pagastam — 32 680 eiro, Siļukalna pagastam — 24 105, bet Stabulnieku pagastam — 32 634 eiro.

Visvairāk līdzekļu paredzēts ceļu uzturēšanai ziemā, tie būs 72 500 eiro, savukārt caurtekas varēs uzturēt par 8000 eiro. Satiksmes organizācijai novadā paredzēti 10 400 eiro. Lielākas naudas summas atvēlētas pašvaldības ceļu segumu uzturēšanai, piemēram, planēšanas darbus varēs veikt par 44 850

eiro, melno segu uzturēšanai atvēlēti 15 800 eiro, bet grantējajiem ceļiem — 27 979 eiro. Ceļu kopšanai novada teritorijā paredzēti 31 960 eiro. 32 000 eiro plānoti segumu atjaunošanai. Šie darbi notiks Galēnu pagastā par 12 000 eiro, bet Riebiņu pagastā — par 20 000 eiro. Vēl 17 000 eiro paredzēti dažādu projektēšanas darbu veikšanai.

Lēma par derīgo izraktnu pārdošanas cenām

Domes sēdē izskatīts jautājums par smilts un grants pārdošanas cenām Riebiņu novadā. Deputāti atbalstīja sagatavoto lēmumprojektu un noteica, ka smilts maksā sešus eiro par kubikmetru, bet grants — četrus eiro par kubikmetru (cena norādīta bez pievienotās vērtības nodokļa un bez maksas par iekrašanu un izvešanu). Fi-

ziskām un juridiskām personām, kuras šos derīgos izraktnus izmanto novada teritorijā un līdz 50 kubikmetriem gadā, tiks piemērota maksas 50% atlaide. Domes lēmumā norādīts, ka materiālu izvešanu var uzsākt, ja ir noslēgts līgums un veikta priekšapmaksā.

Turpinās sadarbības līgumu ar Preiļu novada domi

Domnieki nolēma slēgt sadarbības līgumu ar Preiļu novada domi par patversmes/atkurbināšanas pakalpojumu sniegšanu personām arī 2015. gadā.

Riebiņu pašvaldība pērn bija noslēgusi sadarbības līgumu ar Preiļu novada domi par patversmes un atkurbināšanas pakalpojumu sniegšanu Riebiņu novada iedzīvotājiem. Skaitļi liecina, ka laikā no 2014. gada aprīļa līdz gada beigām šie pakalpojumi sniegti 33 Riebiņu novada

iedzīvotājiem, bet 2015. gada janvārī jau astoņiem pašvaldības iedzīvotājiem. Vienas personas uzturēšanās atskurbtuves telpās izmaksā 20 eiro diennakti.

Izvērtējot personas, kuras ir izmantojušas patversmes un atkurbināšanas pakalpojumus, tiek secināts, ka visi ir ar noteiktu dzīvesvietu. Kāds klients Preiļos bija nonācis pat vairākas reizes mēnesī. Deputāti ir vienprātīgi, ka atskurbtuves sniegtais pakalpojums noteikti nav krīzes situācija, tāpēc par to jāmaksā klientam pašam.

Gatavi līdzfinansēt zivju resursu atražošanas pasākumus Kategrades un Bicānu ezerā

Domes sēdē pieņemts lēmums piedalīties projektu konkursā valsts atbalsta saņemšanai ziv-

saimniecības attīstībai no Zivju fonda finanšu līdzekļiem pasākumā «Zivju resursu pavairošana un atražošana publiskajās ūdenstīlpēs un ūdenstīlpēs, kurās zvejas tiesības pieder valstij, kā arī citās ūdenstīlpēs, kas ir valsts vai pašvaldību īpašumā, kā arī privātajās upēs, kurās atļauta makšķerēšana».

Projekta paredzamais realizēšanas laiks ir no šī gada aprīļa līdz novembrim. Paredzēts, ka projekta pasākuma kopējās izmaksas būs 7742,79 eiro (ar PVN), pašvaldības līdzfinansējums — 25% jeb 1935,70 eiro. Pārējā summa 5807,09 eiro apmērā būs Zivju fonda finanšu līdzekļi. Nolemts, ka projekta pieņemšanas atbalstīšanas gadījumā pašvaldības budžetā būs līdzekļi projekta priekšfinansēšanai pilnā apmērā un pašvaldības līdzfinansējuma daļa.

Izmantots sēdes protokols www.riebini.lv.

Apstiprināts Līvānu novada budžets 2015. gadam

Ieņēmumi un izdevumi

2015. gadā plānotie ieņēmumi – 10 miljoni 290 941 eiro. No tiem 44,76% veido nodokļu ieņēmumi, 51,13% – transfertu ieņēmumi (mērķdotācijas), 3,59% – maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi, bet 0,52% – nenodokļu ieņēmumi.

2015. gadā plānotie izdevumi – 12 miljoni 187 507 eiro. No tiem 39,58% veido izdevumi izglītībai, 19,49% – ekonomiskajai darbībai, 13,35% – vispārējiem valdības dienestiem (tajā skaitā 1,6% – izdevumiem neparedzētiem gadījumiem), 10,0% – teritoriju un mājokļu apsaimniekošanai, 8,56% – atpūtai, kultūrai, reliģijai, 8,08% – sociālajai aizsardzībai, 0,19% – veselībai, 0,67% – sabiedriskajai kārtībai un drošībai, 0,05% – vides aizsardzībai, 0,03% – aizsardzībai.

Budžeta līdzekļu atlikums gada sākumā 525 735 eiro. 2015. gadā plānots ņemt aizņēmumu Valsts kasē 1 931 449 eiro apmērā projekta "Līvānu satiksmes infrastruktūras tīkla uzlabošana industriālo zonu sasniedzamības un uzņēmējdarbības veicināšanai" īstenošanai. Plānotā aizņēmumu apmākā 2015. gadā – 538 923 eiro.

Atbalsts ģimenēm, lielāks bērna piedzimšanas pabalsts

2015. gadā Līvānu novada dome turpinās atbalstīt ģimenes, kas audzina bērnus: no 150 līdz 200 eiro palielināts bērna piedzimšanas pabalsts, tāpat tiks saglabātas pašvaldības apmaksātās brīvpusdienas visiem bērniem līdz 12. klasei. Saglabāts arī daudz bērnu ģimeņu pabalsts (vienu reizi gadā). Kā ierasts, jūlijā jaunajām ģimenēm, kurās piedzimis bērniņš, tiks organizēti Bēbišu svētki. Ar vietējo uzņēmēju atbalstu Līvānu novadā turpinās atbalstīt centīgākos studentus ceļā uz augstāko izglītību, piesūkot stipendijas.

Tāpat kā iepriekšējos gados

saglabāts pabalsts represētajām personām, I un II grupas invalīdiem un bērniem invalīdiem (vienu reizi gadā) 30 eiro apmērā.

Ceļ minimālās algas

Kā informē pašvaldības vadība, budžeta pieaugums pret 2015. gadu bija aptuveni 300 000 eiro, un lielākā daļa šī pieauguma novirzīta minimālās algas celšanai, kā to paredz likums.

Lielākā izdevumu daļa – gandrīz 40% no budžeta jeb 4 miljoni 823 804 eiro atvēlēti izglītības iestāžu darbības nodrošināšanai un izglītības sektorā strādājošo algām. Tāpat kā iepriekš tiks turpināta tradīcija mācību gada noslēgumā apbalvot sekmīgākos skolēnu un pedagogus. Aptuveni 5000 eiro pašvaldība paredzējusi dabaszinību nometnes organizēšanai, kas jau kļuvusi par labu tradīciju.

2015. gadā ievērojami līdzekļi – vairāk kā 40 000 eiro atvēlēti Līvānu novada kolektīvu dalībai skolu jaunatnes dziesmu un deju svētkos Rīgā (daļu nepieciešamā finansējuma nodrošina valsts). Kolektīvu nodrošināšanai ar tautastērpiem un instrumentiem atvēlēti aptuveni 13 000 eiro.

Attīstīs industriālo zonu

Tā kā jaunajā plānošanas periodā līdz 2020. gadam visā valstī uzsvars tiek likts uz uzņēmējdarbības atbalstīšanu, tad 2015. gadā tiks veikta Līvānu industriālās zonas tehniskā projekta izstrāde, kam atvēlēti vairāk kā 50 000 eiro pašvaldības budžeta līdzekļi. Nākošais posms turpmākajos gados būs industriālās zonas infrastruktūras rekonstrukcija, atjaunojot degradētās teritorijas un veidojot uzņēmējdarbības attīstībai pievilcīgu vidi. Tam tiks piesaistīti Eiropas Savienības fondu līdzekļi.

Paralēli tam 2015. gadā turpināsies šādu projektu realizācija Līvānu novadā: Izglītības, veselības un sociālās jomas attīstības uzlabošana Latvijas, Lietuvas un

Baltkrievijas pārobežas reģionā (*HEALTH IS WEALTH*); Līvānu satiksmes infrastruktūras tīkla uzlabošana industriālo zonu sasniedzamībai un uzņēmējdarbības veicināšanai; Ūdens vides aizsardzība un zaļā dzīvesveida aktivitāšu veicināšana Latvijas un Krievijas pārobežas reģionos "AQUA LIFE"; Jersikas pagasta sporta zāles izveide; Skatuves tēru iegāde Rudzātu un Jersikas pagastu pašdarbības kolektīviem; Meža ekonomiskās vērtības uzlabošana Līvānu novada domes īpašumā "Vuškārnieku mežs"; Zivju resursu pavairošana Daugavas upes baseinā – 3. kārtā.

Posis Līvānus 90 gadu jubilejai

2016. gadā aprīlī 90 gadi, kopš Līvāniem piešķirtas pilsētas tiesības, tāpēc pašvaldība aicina iedzīvotājus post pilsētu jubilejai, kā arī pati aktīvi strādā pie pilsētas vizuālā tēla veidošanas. 2014. gadā tika uzsākti pilsētas centrālā skvēra pie novada domes sakārtošanas darbi – izveidoti stādījumi, bruģēti stāvlaukumi, apgaismojums, soliņi, uzstādīts LED ekrāns, kas diennakts režīmā iedzīvotājus un pilsētas viesus informē par pašvaldības jaunumiem.

2015. gadā domes skvēra rekonstrukcijas darbus plānots pabeigt, paplašinot automašīnu stāvlaukumu aiz administratīvās ēkas, kā arī izbūvējot izbūvēti uz Zaļo ielu.

Tā kā pēdējos gados lielākie līdzekļi investēti ielu infrastruktūras sakārtošanā, tad, tuvojoties pilsētas jubilejai, vairāk plānots domāt par skaisto – vides objektiem, skvēru sakārtošanu, soliņu uzstādīšanu, renovēto ēku izgaismošanu, informatīvo un norādes zīmju uzstādīšanu.

Kā jaunums 2015. gadā iedzīvotājiem tiek piedāvāts iesaistīties fotokonkursā "Līvāni – manu sajūtu pilsēta". Ikviens ir aicināts fiksēt Līvānu ainavas, cilvēkus un sajūtas, dažādos gadalaikos ikdienā un svētkos. Apkopojot iedzīvotāju iesniegtās

Līvānu fotogrāfijas, tiks izvēlētas labākās, kuras izmantos Līvānu jubilejas kalendāra 2016. gadam izdošanā. Labāko bilžu autoriem paredzētas arī naudas balvas.

Atbalstīs iedzīvotāju iniciatīvas

Ja citviet nereti var dzirdēt sūdzības par iedzīvotāju kūrimumu, tad Līvānu novadā tā nav – gan lauku, gan pilsētas iedzīvotāji ir aktīvi savu iniciatīvu realizētāji. Jau vairākus gadus pašvaldība finansē iedzīvotāju iniciatīvu projektu realizāciju jeb Mazo grantu projektu konkursu. Šogad tam atvēlēti 14 000 eiro, un jau pavisam tiks izsludināta pieteikšanās uz šo pašvaldības atbalsta veidu.

Tāpat tiks saglabāts atbalsts arī novada sakoptības skates "Topi skaistāks, mans novads!" rīkošanai.

Aptuveni 35 000 eiro pašvaldība kā ik gadu atvēl arī biedrībai "Baltā māja", kura pilda atsevišķas sociālās funkcijas novadā (mājas aprūpe, dienas centrs invalīdiem). Līvānu novada pašvaldība apmaksā arī "Baltās mājas" pirmā stāva telpu komunālos maksājumus.

Par budžeta apstiprināšanu Līvānu novada domes deputāti nobalsoja vienbalsīgi.

Paskaidrojuma raksts 2015. gada Līvānu novada pašvaldības budžetam

Kopējais iedzīvotāju skaits Līvānu novadā saskaņā ar iedzīvotāju reģistra datiem 2015. gadā ir 12 983 iedzīvotāji:

Līvānu pilsētā – 8173;
Jersikas pagastā – 1009;
Rožupes pagastā – 1354;
Rudzātu pagastā – 843;
Sutru pagastā – 636;
Turku pagastā – 967.

Bērnu un jauniešu skaits (līdz darba spējas vecumam) ir 1726; darbaspējīgo iedzīvotāju skaits – 8495; iedzīvotāju skaits pēc darba spējas vecuma – 2761.

2015. gadā Līvānu novadā dzīvo 8717 latvieši, 3410 krievi,

236 baltkrievi, 226 poļi, 393 pārējo tautību iedzīvotāji. No kopējā iedzīvotāju skaita novadā 12 073 cilvēki ir Latvijas pilsoņi, 665 ir nepilsoņi.

Lielākā sociāli ekonomiskā problēma Līvānu novadā un valstī kopumā ir iedzīvotāju skaita samazinājums un salīdzinoši augstie bezdarba rādītāji. Tomēr pēdējos gados bezdarba līmeņa rādītājiem ir tendence samazināties.

Bezdarba līmeņa rādītāji Līvānu novadā:

2015. gada janvārī – 17%. Bezdarbnieku skaits – 1252, no tiem sievietes – 684, invalīdi – 195, jaunieši vecumā no 15 līdz 25 gadiem – 113.

2013. gada decembrī – 18,6%
2012. gada decembrī – 18,7%
2011. gada decembrī – 16,2%
2010. gada decembrī – 17,9%

Demogrāfiskā situācija Līvānu novadā. Saskaņā ar Līvānu novada dzimtsarakstu nodaļas apkopotajiem datiem, 2014. gadā Līvānu novadā piedzimuši 87 bērni (2013. gadā – 101); miruši – 196 cilvēki (2013. gadā – 203 cilvēki), laulības reģistrētas 63 pāriem (2013. gadā – 50).

2015. gadā Līvānu novada pašvaldības budžetā prioritāte ir valstī noteiktās minimālās darba algas palielināšana. Turpmākajos gados būtisku izdevumu daļu sastādīs Eiropas Savienības (ES) fondu 2014.-2020. gadam plānošanas perioda attīstības projektu izstrāde, ieviešana un līdzfinansēšana. Līvānu novada pašvaldības prioritāte būs visu pašvaldības iestāžu un struktūrvienību sekmīgas darbības nodrošināšana, kā arī iedzīvotāju sociālo vajadzību apmierināšana.

Iedzīvotāju sociālās labklājības veicināšanā lielākais kavēklis ir darba vietu trūkums, tāpēc turpmākajos gados tiks īpaši akcentēts pašvaldības atbalsts uzņēmējdarbības attīstībai Līvānu novadā. 2015. gada budžetā paredzēts finansējums Līvānu pilsētas industriālās zonas attīstības tehniskā projekta izstrādei.

Kultūras un sporta komisija iepazīnās ar centrālās bibliotēkas darbu

● Novada domes deputāti Līvānu centrālajā bibliotēkā.

Līvānu novada kultūras un sporta komisija apmeklēja Līvānu novada centrālo bibliotēku, lai iepazītos ar bibliotēkas struktūru, darbību, grāmatu fondiem, apskatītu bibliotēkas ēku, pamēģinātu iejusties lasītāja, interneta lietotāja un

vienkārši apmeklētāja lomā. Ciemošanās laikā deputāti iepazīnās arī ar bibliotēkas jaunākajām un modernākajām tehnoloģijām.

Deputātus uzņēma bibliotēkas vadītāja Inta Vērdiņa, kura atklāja bibliotēkas daudzpusīgo ikdienu.

Filma "Segvārds Vientulis" tiks izrādīta visā novadā

Filma balstīta patiesos notikumos, kuri norisinājās Līvānu apkārtnē 1945. gadā, pēc padomju okupācijas atgriešanās. Vanagu draudzes katoļu priesteris Antons Juhņevičs baznīcas saimniecības telpās slēpa vietējos vīriešus no mobilizācijas vācu un sarkanajai armijai. Savas pārliecības dēļ nonācis konfliktā ar varu, viņš bija spiests izšķirties par radikālu soli.

"Segvārds Vientulis" ir inscenēta dokumentāla filma, kura ir balstīta vēsturiskos faktos, tomēr dramatiskā tēma ir tikai iemesls, lai runātu par cilvēka dzīves eksistenciālajām izvēlēm. Uz ticība un varonība, kurai līdzās mājā nodevība un glābums vai vēlme vienkārši izdzīvot – to visu var iepazīt, sekojot Antona Juhņeviča un viņa ciņu biedru likteņiem. Filmas režisoram Normundam Pucim, kurš ir arī scenārija autors, šī ir debijas filma.

Mūziku filmai sarakstījis starptautiski atzītais latviešu garīgās mūzikas komponists Rihards Dubra.

Lomās: Varis Piņķis, Vilis Daudziņš, Edgars Samītis, Andris Bulis, Juris Bartkevičs, Juris Jope, Rihards Rudāks, Māris Korsietis, Egils Viļumovs, Ritvars Gailums, Edgars Pujāts, Egons Dombrovskis, Valdis Bisenieks.

Kino seansi novadā:

18. martā pulksten 15.00 un 18.00 Līvānu novada kultūras centrā,
19. martā pulksten 14.00 Jersikas tautas namā,
20. martā pulksten 14.00 Turku saietā namā,
21. martā pulksten 14.00 Rožupes kultūras namā,
25. martā pulksten 14.00 Rudzātu saietā namā.

NENOKAVĒJIET!**Graudu audzētāji uz
īkgadējo konferenci
pulcēsies Rēzeknē**

6. martā pulksten 10.30 Rēzeknes novada pašvaldības konferenču zālē (Atbrīvošanas alejā 95a) sāksies īkgadējā Austrumlatvijas reģiona graudu un rapša audzētāju konference. Konferenci rīko Latgales Lauksaimniecības zinātnes centrs sadarbībā ar Rēzeknes novada pašvaldību.

Tā kā meteorologi šogad sola agru pavasari, līdz sējas darbu sākumam jāpastedzas saņemt visu nepieciešamo jaunāko informāciju. Tāpēc konferencē uzstāsies Latgales Lauksaimniecības zinātnes centra agronome Veneranda Stramkale, citi Latvijas augkopības speciālisti. Savus ieteikumus un piedāvājumus zemniekiem sagatavojis kooperatīvās savienības «Latraps» pārstāvis Edgars Ruža, kā arī uzņēmuma BASF agronomu konsultants Artis Vanadžiņš. Jaunāko informāciju par graudaugu un rapša kultūru aizsardzību un mēslošanu sniegs «Baltic Agro» pārstāvis, bet par fosfora lietošanu stāstīs «Tamac Agro» darbinieki un citi speciālisti.

**Informatīvs seminārs
par bioloģiskās
lauksaimniecības
aktualitātēm**

6. martā Livānu novada Sutru kultūras namā (Uzvaras ielā 5, Sutros) notiks Latvijas Bioloģiskās Lauksaimniecības asociācijas (LBLA) rīkots informatīvs seminārs LBLA Livānu un Preiļu nodaļas biedriem un visiem interesentiem par bioloģiskās Lauksaimniecības aktualitātēm.

Kā informē Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centra Preiļu nodaļas uzņēmējdarbības konsultante Jolanta Augšpūle, ierašanās no pulksten 9.30. Darba kārtībā informācija par Preiļu tiesās pirkšanas pulciņa darbību un sadarbības iespējām, stāstīs tiesās pirkšanas pulciņa vadītāja Liene Vilcāne. Par Lauku attīstības programmu 2014—2020 runās LBLA valdes priekšsēdētājs Gustavs Norkārklis, viņš arī informēs par bioloģiskās Lauksaimniecības nosacījumiem un kritērijiem, iepazīstinās ar Latvijas Bioloģiskās Lauksaimniecības asociācijas aktualitātēm. Semināra noslēgumā paredzēta LBLA Preiļu/Livānu nodaļas līdzšinējās darbības apspriešana, diskusijas un nodaļas vadītāja vēlēšanas.

LBLA biedriem semināra apmeklējums būs bez maksas, pārējiem interesentiem — par ziedojumu.

**Zemkopības ministrija
informēs par
platību maksājumiem
un LAP**

Zemkopības ministrija sadarbībā ar SIA «Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centrs» Valsts Lauku tīkla aktivitāšu ietvaros šogad organizē četras reģionālās konferences Lauksaimniekiem. Zemniekiem tiks sniegta informācija par svarīgākajām aktualitātēm saistībā ar platību maksājumiem un jauno Lauku attīstības programmu.

Viena no tām notiks 19. martā Rēzeknes pilsētas kultūras namā, Brāļu Skrindu ielā 3. Dalībnieku reģistrācija sāksies pulksten 10.30, bet pulksten 11.00 paredzēta zemkopības ministra Jāņa Dūklava uzstāšanās. Turpinājumā tiks sniegta informācija par tiesajiem maksājumiem 2015. gadā, par Lauku attīstības programmas 2014—2020 pasākumiem un to ieviešanu. Konferenču noslēgumā ministrs sniegs atbildes uz klātesošo jautājumiem, paredzēta arī diskusija. Interesenti jautājumus zemkopības ministram Jānim Dūklavam varēs uzdot klātienē izveidotajā jautājumu kastē rakstiski vai arī mutiski konferences noslēguma laikā.

**Atklāta vēstule par piena
nozari Latvijā**

Kooperatīvā sabiedrība Latvijas Piensaimnieku Centrālā savienība (LPCS), iepazīstoties ar noteikumu projektu par valsts atbalstu piena pārstrādei līdz 2020. gadam, kā arī izvērtējot iepriekšējo plānošanas periodu, ir secinājusi, ka piena pārstrādātāji tiek nostādīti izvēles priekšā – stagnēt un cerēt, ka izdosies izdzīvot, vai turpināt attīstību un ražošanas modernizāciju, kur Lauku attīstības programmā pārtikas ražošanas atbalstam 2014.–2020. gada periodam paredzēti tikai 5% no kopējā apjoma. Publicējam vēstules tekstu, kas nosūtīts valsts augstākajām amatpersonām.

Notikumi pasaulē liecina, ka piena pārstrāde turpmāk var ciest ievērojamus zaudējumus, tādēļ būtiski meklēt risinājumus, lai saglabātu darbavietas un atrastu jaunus eksporta tirgus.

Ģeopolitiskā situācija kopš 2014. gada pavasara ievērojami mainījies, kad no straujas piena nozares attīstības, piedzīvots smags kritums. Cietuši arī zemnieki jeb piena ražotāji, jo iepirkuma cenas būtiski samazinājušās. Tas nozīmē saimniecību nerentabilitāti, nespēju atmaksāt kredītus un attīstīties. Valsts un Eiropas Savienība (ES) jau atbalsta piena ražotājus, taču pārstrādātāji nonākuši neapšaubāmā situācijā, kur izejvielu cena jāsamazina maksimāli augsta, bet patērētāji un tirgotāji vēlas gada produktu iegādāties iespējami lēti, nodrošinot konkurētspēju pār importētajiem piena produktiem.

Jau 2012. gadā tika pieņemta Latvijas piena nozares attīstības stratēģija, kuru paredzēts realizēt līdz 2020. gadam. Tajā noteikti vairāki mērķi, tostarp efektīva un konkurētspējīga ražotņu iz-

veide, svaigpiena eksporta mazināšana, lai vietējiem pārstrādātājiem būtu pieejama izejviela, lai palielinātu jaunu un inovatīvu, kā arī produktu ar augstu pievienoto vērtību ražošanu.

Tāpat stratēģijā paredzēts, ka līdz 2020. gadam piena izslaukumam valstī jāpieaug vismaz par trešdaļu, taču vietējais patēriņš būtiski nemainīsies, iespējams, iedzīvotāju skaita samazināšanās dēļ, pat kritīsies. Tas nozīmē, ka attīstība iespējama tikai uz eksporta palielināšanu un importa samazināšanu, nodrošinot vietējai produkcijai konkurētspējīgu cenu.

Lai realizētu Latvijas piena nozares attīstības stratēģijā noteiktos mērķus, nepakļautu piena nozari stagnācijai un bankrotiem, LPCS ierosina izskatīt un rast iespēju atbalstīt šādus priekšlikumus:

1. Izskatīt iespēju piena nozarei Latvijā noteikt īpašu un prioritāru statusu, saglabājot darbavietas aptuveni 40 tūkstošiem iedzīvotāju.

2. Izskatīt iespēju nepiemērot jēdzienu "saistītie uzņēmumi" *de minimis* atbalsta sniegšanas programmā, lai piena pārstrādātājiem atbalsta apjoms būtu efektīvāks sarežģītās situācijas dēļ.

3. Izskatīt iespēju izveidot nacionāla mēroga atbalsta programmu tiem uzņēmumiem, kuri ir izsmēluši *de minimis* finansējumu, ar mērķi palīdzēt jaunu eksporta tirgu apgūšanā, dažādu sertifikātu un standartu ieviešanā. Pašreiz piena pārstrādātājiem valsts pre-timnākšana ir ļoti nozīmīga, lai pārorientētu eksportu un turpinātu attīstību.

4. Pašreiz ES noteikusi, ka fondu finansējumu nevarēs saņemt uzņēmumi (arī saistītie uzņēmumi dažādās nozarēs), kuru apgrozījums pārsniedz 200 miljonus eiro gadā vai strādājošo skaita

pārsniedz 750. Tas nozīmē, ka gadījumā, ja vienam īpašniekam pieder vairākas kompānijas, pārsniedzot noteiktos rādītājus, finansējumu saņemt nebūs iespējams. Aicinām pārskatīt šos noteikumus, paredzot ierobežojumus tikai vienas nozares ietvaros.

5. Aicinām saglabāt attiecināmo izmaksu griestus nākamajam ES plānošanas periodam. Pašreiz tie noteikti tikai trīs miljonu eiro apjomā vienam uzņēmumam septiņu gadu periodā, pie iepriekš bijušajiem septiņiem miljoniem. LPCS aicina izprast tūlītēju līdzekļu nepieciešamību reālu eksporta tirgu apgūšanai.

6. Saglabāt publiskā (fondu) finansējuma apjomu iepriekšējā plānošanas perioda līmenī. Pašreiz paredzēts, ka no attiecināmajām izmaksām (trīs miljoni eiro) uzņēmums varēs saņemt ne vairāk kā 40% jeb aptuveni 1,2 miljonus eiro. Iepriekšējā plānošanas periodā publiskā finansējuma apjoms veiksmīga investīciju projekta realizēšanas gadījumā bija līdz pat 4,2 miljoniem eiro.

7. Redzot ES izpratni un atbalstu piena ražotājiem, piena pārstrādātāji aicina augstākās valsts amatpersonas atkārtoti vērsties ES institūcijās, skaidrot izveidojušos situāciju un lūgt atvērt eksporta subsīdiu programmu eksportam ārpus ES.

Lūdzam ņemt vērā, ka Latvijā aptuveni piektdaļu gan no Lauksaimnieciskās, gan pārtikas ražošanas apjoma aizņem piena nozare, tādēļ aicinām atbalstīt LPCS ierosinājumus. Tāpat aicinām, veidojot piena nozares politiku Latvijā, noteikt vienādu principu kā ražotājiem, tā pārstrādātājiem, izvairoties no kāda iesaistītā posma diskriminācijas gan atbalsta pasākumos, gan nodokļu politikā, gan citās jomās.

**Lauku atbalsta dienests uzsācis izmaksāt
ES ārkārtas atbalstu piena nozarē**

No 25. februāra Lauku atbalsta dienests (LAD) ir uzsācis izmaksāt ES ārkārtas atbalstu piena nozarē. Atbalsta likme ir 34,96 eiro par vienu tonnu piena. Kopumā atbalsts tiks izmaksāts aptuveni 9200 klientiem.

LAD atbalstu aprēķina un izmaksā, pamatojoties uz Lauksaimniecības datu centra rīcībā esošajiem datiem. Tā kā

ražotājiem uz atbalstu nav jāpiesakās, lai LAD varētu veikt atbalsta izmaksu, ir noteikta prasība, ka ražotājam jābūt reģistrētam vienotajā zemkopības nozares informācijas sistēmā.

Atgādinām, ka Eiropas Komisija piešķir pagaidu ārkārtas atbalstu Lietuvai, Latvijas un Igaunijas piena ražotājiem kopumā 28,7 miljonu eiro apmērā, no kuriem Latvijai iedalīti 7,7 miljoni eiro, lai reaģētu uz Krievijas importa embargo radītajiem tirgus trau-

cējumiem, būtiski samazinoties piena iepirkuma cenām. Šī izejviela dēļ piena ražotājiem visās trijās Baltijas valstīs veidojās likviditātes problēmas.

Saskaņā ar noteikumiem atbalstu par laiku no 2014. gada augusta līdz oktobrim pārstrādei piegādātajiem piena apjomiem piešķirs ražotājiem, kuriem uz 2015. gada 1. janvāri bija piena piegādes kvota un reģistrētas slaucamas govīs un teles, kas vecākas par 18 mēnešiem.

**Preiļos notiks apmācības
piensaimniekiem**

SIA «Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centrs» aicina apmeklēt trīs dienu apmācības projekta «Kvalitatīva svaigpiena ieguve mazās un vidējās saimniecībās» ietvaros. Teorētiskās apmācības notiks 12. un 18. martā, bet praktiskās nodarbības — 19. martā. Apmācību sākums Preiļu konsultāciju birojā, Raiņa bulvārī 21b, 12. martā pulksten 10.00.

Apmācību tēmas:

- ✓ Obligātās nekaitīguma prasības pārstrādei paredzētajam govs pienam. Somatiskās šūnas pienā un mastītī;
- ✓ Baktērijas un to vairošanās pienā. Inhibitorvielas pienā;

✓ Slaukšanas un piena dzesēšanas iekārtu pareiza darbība un to kontrole;

✓ Pārraudzības datu analīze un rutīnas darba protokolu izveide saimniecībās kvalitatīva piena ieguvei;

✓ Piena ieguves un uzglabāšanas organizācija piena ražošanas fermās;

✓ Savstarpējās atbilstības prasības piena ražošanas saimniecībās un to ieviešanas praktiskā pieredze.

Lektori Silvija Dreijere, Zita Briška un Ilmārs Gruduls.

! Mācības aicināti piedalīties reģistrētu Lauksaimniecības produkciju ra-

žojošu uzņēmumu īpašnieki vai arī

oficiāli nodarbinātie.

Apmācības tiek rīkotas Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai (ELFLA) pasākuma «Arodapmācības un informācijas pasākumi» ietvaros. Mācību izmaksas simtprocentīgi tiek finansētas no ES ELFLA līdzekļiem, personīgais līdzfinansējums nav nepieciešams. Atgādinām, ka vietu skaits ir ierobežots.

Pieteikšanās un plašāka informācija par apmācībām pie Preiļu konsultāciju biroja lopkopības speciālistes Zitas Briškas pa mobilo tālruni 29458781, e-pasts zita.briska@llkc.lv.

Kad svētki pavisam tuvu

Sākums 1. lappusē.

Visi deju kolektīvi izvirzīti uz atlases skati, kas notiks 6. marta pēcpusdienā Preiļos un kurā deju kopu sniegumu vērtēs Rīgas žūrija. Tajā pat datumā no rīta Jēkabpili Rīgas žūrijai priekšā stāsies Līvānu novada deju kopas. Ar skatēm Jēkabpili un Preiļos sākas lielais maratons, kurā tiks vērtēti visu Latvijas novadu skolēnu veikums ceļā uz dziesmu un deju svētkiem.

Preiļu kultūras nama zālē deju kopu uzstāšanās vēroja daudzi skatītāji — vecāki, skolotāji, draugi, klasesbiedri.

Vēl pirms skates, kad bija beigušies mēģinājumi, un deju kopas brīdī atpūtas, «Novadnieks» deju kopu vadītājam jautāja, ar kādu noskaņojumu tiek gaidīti dziesmu un deju svētki, cik citīgi strādāts repertuāra apgūšanā, ko bērniem dot deju un kā atbalsta pašvaldība.

Dejošana rada prieku par savu esamību

Natālija Balode no Riebiņu novada:

— Uz skati esmu atvedusi Dravnieku pamatskolas 5. — 9. klases deju kopas. Deju kopā ir deviņi pāri, kā arī rezerves deju kopas. Ar šiem pašiem bērniem piedalījamies arī iepriekšējās dziesmu un deju svētkos, un gribas cerēt, ka arī šoreiz tiks. Bērni gatavojas ļoti centīgi. Laikā, kad ikdienas brīvā laika pavadīšanā prioritāte tiek dota datoram un telefonam, ir grūti atlicināt laiku tautas dejai. Svētku repertuāru sākām apgūt jau iepriekšējā mācību gadā. Mēģinājumi notika pirmdienās un trešdienās, bet ar to bija par maz, tāpēc strādājām papildus arī citās dienās. Paldies vecākiem, jo šāds darbs paveicams tikai ar viņu un arī ar skolas atbalstu. Vairāku bērnu vecāki arī paši ir pieaugušu deju kolektīvu dalībnieki.

Viņu atvasēm attieksme pret deju ir savādāka. Projekta ietvaros deju kolektīviem sarūpēti jauni tērpi, kas šodien bērniem ir mugurā.

Diemžēl ir vīrusu laiks, un tieši pirms skates vairāki dalībnieki saslima. Konkurence deju kolektīvu vidū ir ļoti liela, un nevar zināt, vai mēs tiksim uz dziesmu un deju svētkiem.

Esmu trīs reizes pati piedalījusies dziesmu un deju svētkos kā deju kopas. Kā vadītāja — trijos, vienu reizi skolēnu, divas reizes — pieaugušu dziesmu un deju svētkos. Ja šoreiz tiksim, tā būs ceturrtā reize.

Deja bērns ieaudzina patriotisma jūtas, prasmi saglabāt savas dzimtas un tautas saknes, prieku par savu esamību, par iespēju iemācīties skaisti kustēties mūzikas pavadībā. Tērpšanās tautu tērpā — tas ir kaut kas īpašs. Bērni, uzgērbjot tautas tēpu, sajūtas dižāki, skaistāki, lepni. Ja vēl atceries, ka paša vecmāmiņa un vectētiņš ir satikušies, dejojot deju kopā, prieks ir dubults. Pie mums, Stabulniekos, tā izveidojušas daudzas ģimenes.

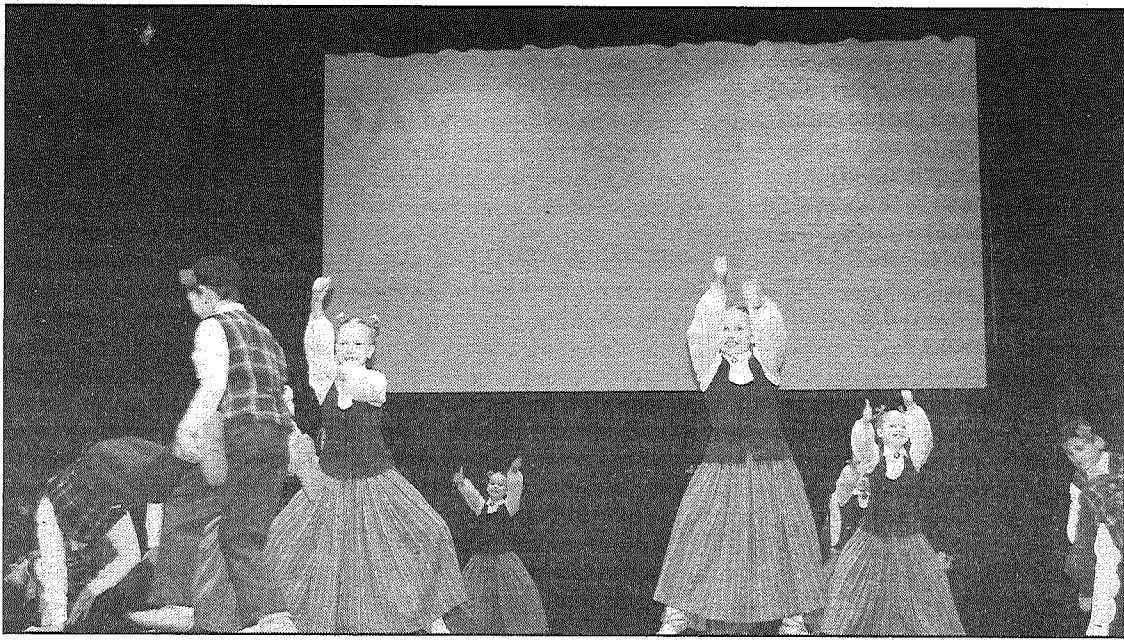
Vienmēr var kaut ko pieslīpēt

Anita Randare, Riebiņu vidusskolas skolotāja:

— Uz skati esmu ieradusies ar 3. — 4. klašu deju kopu, kas deju B grupā, un 7. — 9. klašu deju kopām. Pirms skates nekad nav pabeigtības sajūtas un nevar pateikt, ka viss ir paveikts. Vienmēr atrodam, ko var uzlabot un pieslīpēt — precīzāku rokas vai kājas kustību, izteiksmīgāku skatienu. Man liekas, ka par deju nekad, nevar pateikt, ka viss ir apgūts. Gan vadītājam, gan deju kopai gribas panākt vēl vairāk.

Ar bērnu kolektīvu uz skolēnu dziesmu un deju svētkiem esmu braukusi vienu reizi. Ceru, ka šovasar būs otrā reize. Taču kā de-

● Dejo Preiļu 1. pamatskolas 3. — 4. klašu deju kopa. Foto: I.Kirilova

jo tā esmu piedalījusies katros pieaugušu dziesmu un deju svētkos jau kopš Atmodas laikiem. Esmu deju kopas «Talderi» (Preiļi) dalībniece.

Mēģinājumi mums notika reizi nedēļā, mazākajiem — otrdienās, lielākajiem — ceturtdienās, kad dejojām kultūras nama atvēlētajās telpās.

Manuprāt, neviens skolēnu deju kolektīvs nevar pastāvēt bez vecāku atbalsta, tāpēc gribu teikt lielu paldies savu deju kopu vecākiem, īpaši 7. — 9. klašu skolēnu ģimenēm. Paldies arī jaunāko skolēnu mammām un tētiem. Protams, kad bērni mācās vēl tikai 1. klasē, vecākiem nereti liekas, ka mazie ļoti nogurst, bet tad, kad gūti pirmie panākumi, kad deju kopas no koncertiem vai skatēm pārrodas ļoti gandarīti, vecāku attieksme mainās. 1. klasē deju visi bērni, pēc tam notiek atlase, izvēloties deju kopas. Augot lielākiem, viņiem parādās arī citas intereses, gadās, ka pamet deju kopu, tāpēc deju kopa sākumskolās jāveido ar rezervi.

Vecākā grupa jau reizi piedalījusies dziesmu un deju svētkos, zina to «garšu», tāpēc viņiem šoreiz azarts un griba gūt augstu novērtējumu ir daudz lielāka. Bijām organizējuši pasākumu, kurā 7. — 9. klašu deju kopas dalījās

savā pieredzē un stāstīja mazajiem par piedzīvoto iepriekšējos dziesmu un deju svētkos. Mazie uzmanīgi klausījās, un viņiem radās motivācija pašiem piedalīties šādā notikumā.

Šī gada deju repertuāru nevar nosaukt par sarežģītu, drīzāk tas ir dažāda rakstura dejas. Lielāko deju grupai visvairāk darba prasīja deja «Zagliņš». Uztraucāmies, kaut tikai tā netiktu izlozēta skatei. Pēdējais sadancis parādīja, ka tā ir mūsu labākā deja, jo tās apgūvē esam ieguldījuši visvairāk darbu, un līdz ar to mūsu izpildījumā tā vislabāk izskatās. Nu izrādījās, ka to arī esam izlozējuši skatei.

Balva par piecus gadus ilgu darbu

Dina Staškeviča no Aglonas novada:

— Mūsu novadā uz svētkiem gatavojas Aglonas vidusskolas 1. — 2. un 10. — 12. klašu deju kopas, katrā kopā pa desmit pāriem. Dziesmu un deju svētkos ar pieaugušajiem deju kopas vai skolēniem piedalos

jau kopš 1990. gada.

Mēģinājumi notika divas reizes nedēļā. Bērniem patīk deju kopas, arī paši jaunākie labprāt atsaucās aicinājumam piedalīties deju kolektīvā. Pirmklasniekiem — četriem pāriem, kas pievienojās šogad, bija visgrūtāk, jo nācās iemācīties deju kopas pirmās pamatkustības, soļus. Jaunākā grupa repertuāra apgūšanu sāka jau pagājušajā mācību gadā, pirmklasniekiem bija jāiekļaujas ritmā. Vecāki savukārt ir gandarīti, lepojas, ka viņu atvases ir deju kopas pulkā, būs svētku dalībnieki. Par vecāku attieksmi liecina arī tas, ka šodien uz skati Preiļos ieradusies atbalsta komanda — vairākas mammas vai citi ģimenes locekļi. Mammās pauduša gatavību arī doties līdz uz Rīgu un palīdzēt svētku laikā.

Arī pašvaldība cenšas mūs atbalstīt. Līdz šai skatei vēl nepaspēja, bet līdz skatei 6. martā deju kopām būs jaunas blūzes, kreklī, brunči.

Man pašai piedalīšanās dziesmu un deju svētkos nozīmē, pirmkārt, lielu atbildību, bet, otrkārt, neapraķstamas izjūtas par ļoti skaisto kopāšanās laiku, kas ir kā balva par piecus gadus ilgu darbu starp svētkiem. Bērniem tas ir liels un patīkams piedzīvojums.

Jersikas pamatskolas skolēni piedalās ekoskolu ziemas forumā Ulbrokā

Vides izglītības fonds kopā ar Ulbrokas vidusskolu un Stopiņu novada domes atbalstu īstenoja Ekoskolu ziemas forumu, kurā piedalījās ap 200 dalībnieki no vairāk kā 40 izglītības iestādēm, kas iesaistījušas Ekoskolu programmā. No Jersikas pamatskolas forumā piedalījās četri Ekopadomes pārstāvji — 8. klases skolēni Annija Lūse, Līga Kūka, Kaspars Vilnis Petrovskis un ekoskolas darba koordinatore, skolotāja Līlija Silasproģe.

Ekoskolu vides forums ir izglītojošs pieredzes apmaiņas pasākums ekoskolu pārstāvjiem. Tā ietvaros notika apmācības un praktiskas nodarbības, kas sniedza iespēju dalīties pieredzē par vides izglītības īstenošanu. Tāpat kā vasaras forums, kas nu jau kļuvis par tradīciju, arī ekoskolu ziemas foruma mērķis bija veidot izpratni par Ekoskolu program-

mu, tās saistītajiem jautājumiem un saprast, kā dažādas idejas iespējams īstenot praksē, lai tās kļūtu par ikdienas rīcību.

Forumā pirmajā dienā dalībnieki spēlēja iepazīšanās spēles, devās izzinošā pārbaudījumā takā pie dabas, skolotāji apmainījās pieredzē. Ekskursijā uz SIA «Eko Getliņi» iepazīs ar atkritumu apsaimniekošanu, redzēja lielo atkritumu kalnu, kurš ir trīs reizes lielāks par Gaismas pili, uzzināja, kā tiek audzēti tomāti, un nogaršoja jauno tomātu ražu. «Fizmix» komanda iepazīstināja ar savu skatījumu uz ekotēmām un parādīja interesantus eksperimentus. Kopā ar Ulbrokas vidusskolas radošo komandu Jersikas bērni veidoja vides objektus. Vakara noslēgumā klausījās grupas «New Age Travelers» koncertu.

Otrajā dienā notika dažādas nodarbības un lekcijas, kas sasaistās ar visām astopām Ekoskolu tē-

mām: atkritumi, enerģija, ūdens, transports, veselīgs dzīvesveids, iestādes vide un apkārtnē, mežs, klimata pārmaiņas. Aktuālu informāciju bērni ieguva par bioloģisko pārtiku Latvijā, Baltijas jūras jautājumiem, par kampaņu *Maisbergs* un atkritumu samazināšanu, kritiskās domāšanas nozīmi vides aizsardzībā, par aktivitātēm apkaimēs, kā izveidot sūnu grafīti. Skolēni veidoja prezentācijas zināšanu galerijā, piedalījās spēlē «Zini vai mini». Interesantas bija prasmju darbnīcas: plakātu un trafaretu veidošana, jauno vides reportieru un argumentācijas darbnīca. Biedrības «Otrā elpa» pārstāves parādīja, cik interesantas rotaslietas var izgatavot no T kreklīņiem. Arī skolotāji mācījās plānot vides nodarbības. Forumā dalībnieki varēja apmeklēt skolas baseīnu vai skatīties vides filmas un baudīt zaļo humoru ar improvizācijas teātri «Improzoo». Noti-

● Jersikas pamatskolas skolēni ekoskolu forumā.

kumiem bagātās dienas beigās bija diskotēka.

Trešajā dienā izpaudās neliels nogurums, kā jau pēc ballītes, tomēr visi devās ekspedīcijā uz mežu un veica dažādus uzdevumus.

Ekoskolu forums sniedza iespēju iepazīt vienu otru, gūt jaunas zināšanas, dalīties pieredzē, kā arī rast papildus motivāciju un iedvesmu arī turpmāk dzīvot videi draudzīgi gan savā ekoskolā, gan ikdienā.

Lappusi sagatavoja L.Rancāne

Artroze: kad krakšķ locītavas

Sākums 24. februāra numurā.

Kad pie straujām kustībām krakšķ locītavas, bet saliecot rodas nepatīkama sajūta, diez vai uzreiz griezīsieties pie ārsta – tīrais nieks vien ir! Tieši tā sākas smagākā slimība – artroze.

Vai atceraties, kā viss sākās?

Ja slimību neārstē, ar gadiem sāpes parādās arī kustoties. Slimojot ar gurnu locītavu artrozi, sāpes sākās no gurna augšējās daļas un atbalsojas ceļgalā, kas sevišķi jūtams staigājot. Tiem, kuri slimo ar ceļgalu artrozi, sāpīgi kāpt pa trepēm. Ja skarta plecu locītava, grūti pacelt un nolaiž roku.

Pēc speciālistu domām, locītavu skrimšļu traucējumu iemesli var būt:

- ✓ vielmaiņas un hormonālā fona traucējumi,
- ✓ locītavas asinsrites pasliktināšanās,
- ✓ iedzimtība pret skrimšļaudu slimībām,
- ✓ vecums,
- ✓ traumas,
- ✓ tādas slimības, kā reimatoīdais artrīts un psoriāze.

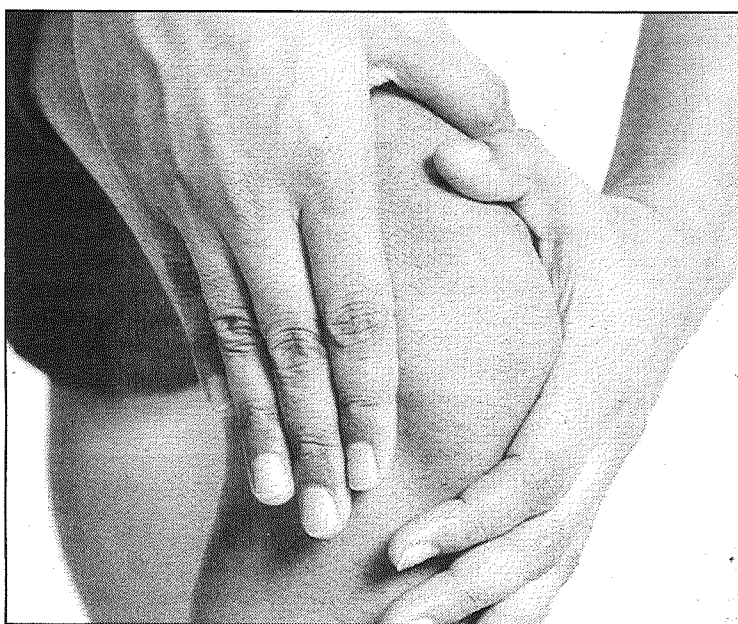
Tomēr visizplatītākais artrozes iemesls ir neatbilstība starp slodzi uz locītavām un skrimšļu nespēju tai pretoties.

Kad mehānisms ieslēgts

Kas notiek, slimojot ar artrozi? Tiek bojātas skrimšļa galvenās sastāvdaļas: kolagēns un proteoglikāni. Tas kļūst abrazīvs, duļķains, zaudē tvirtumu un elastību, pēc tam saplaisā un sačūlojas, atkailinās kauls.

Atdalās fermenti, kuri veido svešķermeņus locītavas dobumā. Tāpat skrimslis jau vairs nespēj amortizēt pie slodzes, tādēļ visu spiedienu nākas uzņemt kaulam – tas bojājas, bet skrimšļaudu defektu vietā rodas sāpīgi saaugumi.

Artroze ir visizplatītākā locītavu slimība. Ar to slimo no 6,4% līdz 12% iedzīvotāju, un visskumjākais ir tas, ka šī patoloģija arvien biežāk izraisa darbnespēju un noved pie invaliditātes, nekā tas bija pirms vairākiem desmitiem gadu.

Sievietes ar artrozi slimo 2 reizes vairāk nekā vīrieši, bet pēc 65 gadiem šī starpība ir gandrīz nematāma: slimības pazīmes atklājas 68% sieviešu un 58% vīriešu.

Kurš tiek apdraudēts?

Saslimt var ikviens. Riska grupā ietilpst ne tikai gados veci cilvēki, kuriem skrimšļi sabrūk daudz ātrāk, nekā sintezējas, bet arī profesionāli sportisti (sevišķi bokseri, cikstoņi, sprinteri, futbolisti), dejotāji, kaskadieri, ekstrēmālu sporta veidu cienītāji un vienkāršie pilsoņi, kuru darbs vai dzīvesveids saistīts ar paaugstinātu slodzi uz locītavām.

Mugurkaula izliekums, kas novirza smaguma centru staigājot, augstapēžu kurpes, liekais svars un pat ieradums sēdēt, pārmetot vienu kāju pāri otrai – tas viss ar laiku var novest pie locītavu problēmām.

Lai ceļgals locītos

Artrozi izārstēt nav viegli: ieilgušos gadījumos pat kvalificēts speciālists nevarēs pilnībā atjaunot locītavu – viņa spēkos ir tikai aizkavēt slimības attīstību, mazināt sāpes un iekaisumu.

Ja tomēr artroze ir atklāta savlaicīgi, pastāv izredzes pilnībā no tās atbrīvoties.

Ārstnieciskā fizikultūra, slimojot ar artrozi

Ārstnieciskā fizikultūra ir nepieciešama sastāvdaļa artrozes ārstēšanā. Ar to jānodarbojas katru

dienu. Katru vingrojumu jāizpilda 3-5 reizes, pakāpeniski palielinot vingrojumu skaitu. Vingrojumiem jābūt nesāpīgiem. Necentieties pārvarēt sāpes! Visus vingrojumus locītavām izpildiet vieglā stāvoklī – gulus, sēdus vai atbalstoties, stāvot kājās.

Legurņa locītavām

✓ Guļot uz muguras, kājas izstieptas. Ieelpojot, vienu kāju novirziet sāpus, izelpojot – atgriezieties sākuma stāvoklī. To pašu veiciet ar otru kāju. Pēdas centieties turēt vertikāli.

✓ Sēžot uz krēsla, kājas salieciet ceļgalos taisnā leņķī. Ieelpojot, vienu kāju novirziet sāpus, ceļgalu neiztaisnojiet, izelpojot – atgriezieties sākuma stāvoklī.

✓ Nostājieties, ar rokām balstoties pret krēsla atzveltni. Princips analogs: ieelpojot – kāja sāpus, ieelpojot – sākuma stāvoklis.

✓ Vēžējiet kājas uz priekšu – atpakaļ.

Roku pirkstu locītavām

✓ Iztaisnojiet pirkstus. Salieciet ikšķi tā, lai tas aizskar mazā pirkstiņa pamatni.

✓ Iztaisnojiet pirkstus, pēc tam salieciet tos augšējā un vidējā locītavā. Pacentieties ar pirkstu spilventiņiem aizsniegties līdz plaukstu malai.

✓ Saņūduziet roku dūrē un paturiet pāris sekundes, atlaidiet vaļā.

Ceļgalu locītavām

✓ Apgulieties uz muguras, kājas izstieptas. Kājas salieciet, pēdas neatraujot no grīdas.

✓ Apsēdieties uz krēsla, kājas saliektas taisnā leņķī. Iztaisnojiet

vienu kāju un paturiet tā pāris sekundes. Pēc tam kāju salieciet ceļgalā tā, cik tas vien ir iespējams. Atkārtojiet ar otru kāju.

✓ Nostājieties, balstoties pret krēsla atzveltni. Izelpojot, nedaudz pietupieties. Ieelpojot atgriezieties sākuma stāvoklī.

✓ Apgulieties uz muguras, labo kāju ceļgalā saliekt taisnā leņķī, kreiso – iztaisnot. Salieciet kreiso kāju un pievelciet to pie krūtīm, pēc tam izstiepiet uz augšu un nolaidiet uz grīdas. To pašu izpildiet ar otru kāju.

Mugurkaulam

✓ Apgulieties uz muguras, kājas ceļgalos saliektas. Vairākas reizes pavelciet no vieniem sāniem uz otriem.

✓ Nostājieties četrpāpus un tēlojiet kaķi: izlieciet, iztaisnojiet muguru, pastaipieties.

✓ Pakarājieties uz vingrošanas stieņa vai zviedru krēsla, uz koka zara (ja nav kur citur). Jāsāk ar 5 sekundēm, pakāpeniski laiku pagarinot. Vēlāk – cik varat. Grozīties un kustināt kājas nav obligāti, bet drīkst, ja jums tā vieglāk.

Receptes

Bērzu lapu uzlējums

Pagatavošana. Samaisīt vienādas daļas bērzu lapas, nātres un trejkrāsu vijolītes lakstus. 1 ēdamkaroti maisījuma aplejiet ar 1 glāzi verdoša ūdens un karsējiet 15 minūtes vārošā ūdens peldē.

Lietošana. Lietot pa 1 ēdamkarotei 3 reizes dienā pirms ēšanas.

Kompreses pret artrozi

Kompreses ar auzu pārslu novārījumu

Pagatavošana. 30 g auzu pārslu aplejiet ar 2 glāzēm ūdens, vāriet 10 minūtes.

Lietošana. Likt kompreses uz slimajām locītavām, turēt 30 - 60 minūtes.

Kefīrs ar medu

Pagatavošana un lietošana. Izsijāt krītu un atšķaidīt ar kefiru līdz bieza krējuma konsistencei. Vakārā maisījumu uzklāt uz slimās vietas, apsegt ar kompresu papīru un nosaitēt. No rīta noņemt.

Kompreses ar aspirīnu

Pagatavošana. 2 tabletes aspirīna saberzt pulveri, pievienot 1 tējkaroti medus, piebērt mazliet miltus, lai maisījums netecētu nost no ceļgala.

Lietošana. Ar šo sastāvu samērēt slimo vietu, uzlīmēt kāpostu lapu, bet vasarā – diždadža lapu, un silti nosaitēt. Šādu procedūru veikt pirms gulētiešanas.

Kompreses ar medu pret koksartrozi

Lietošana. Gurnu ar termoforu sildīt 15 minūtes. Pēc tam pulksteņrādītāja virzienā ierīvēt 1 ēdamkaroti medus (ja sacukurojies, tad nedaudz uzsildīt). Apsegt ar 30 x 30 cm paladziņu un atstāt uz nakti. No rīta nomazgāt ar siltu ūdeni, bet pirms gulētiešanas atkal uzlikt šādu kompresi. Tā rīkoties 10 reizes.

Zaļu uzlējums kompresēm

Pagatavošana. Ņemt pa 1 ēdamkarotei ārstniecības altejas saknes, rožainās rodiolas saknes, kumeliņu ziedus, meža malvas ziedus, baltā amoliņa lakstus. Visus augus sasmalcināt un samaisīt. Zaļu maisījumu aplejiet ar 0,5 l degvīna un uz 4 - 5 dienām nolikt tumšā vietā.

Lietošana. Audumu samitrināt ar līdzekli, uzlikt uz slimās vietas, apsiet ar vilnas šalli un paturēt 1 - 2 stundas. Ārstēšanas kurss – 2 nedēļas.

Kompreses no medus, sinepju pulvera un augu eļļas maisījuma

Pagatavošana. Ņemt pa 2 ēdamkarotēm medus, sinepju pulvera un augu eļļas, samaisīt, karsēt vārošā ūdens peldē.

Lietošana. Maisījumu uzlikt uz tīra auduma un kompresi uzlikt uz locītavas. Virsū apsegt polietilēna plēvi un vilnas lakatu. Kompresi turēt 1,5 - 2 stundas.

Kompreses no medus un sāls

Pagatavošana. Samaisīt 1 ēdamkaroti medus ar 1 ēdamkaroti smalkās sāls.

Lietošana. Maisījumu uzklāt uz linu auduma gabaliņa un uzlikt uz slimās vietas, apsegt ar kompresu papīru, silti ietīt. Kompreses likt katru dienu pirms gulētiešanas.

Alvejas kompreses

Pagatavošana. Ņemt pāris alvejas lapas, nomazgāt un samalt gaļasmašīnā. 50 g alvejas sulas pievienot 100 g medus un 150 g degvīna. Gatavo sastāvu var tumšā vietā uzglabāt ilgstoši.

Lietošana. Maisījumu uzklāt uz tīra auduma un uzlikt uz slimās vietas, aptīt. Kompreses likt katru dienu pirms gulētiešanas.

Viltīgais artrīts

Ekstē ne mazāk kā vismaz desmit artrītu veidi. Ilgi sāp ceļgals pēc kritiena vai sasituma – tas ir traumatiskais artrīts. Ja pastāv artrīta saikne ar alergiju – tas ir alergiskais artrīts, ja bērniem sāp locītavas – tas ir juvenīlais artrīts. Pēkšņi pēc ARS sāk sāpēt locītavas – infekciozais artrīts. Grūti kustēties pēc psoriāzes vai podagras – acimredzams psoriātiskais vai podagriskais artrīts. Bieži artrīts mēdz būt saistīts ar locītavu vecuma izmaiņām. Vēl sastopams īpašs artrīta veids – reimatoīdais artrīts. To uzskata par atsevišķu slimību, un tas atšķiras ar daudz smagāku norisi.

Visus artrītus var iedalīt divos tipos: monoartrīti, kad tiek bojāta tikai viena locītava, un poliartīti, kad šādu locītavu ir daudz. Turklāt locītavu slimība mēdz būt akūta un hroniska. Akūtā cilvēku "salauž" pāris nedēļās, vai pat dienās. Hroniska slimība

izpaužas ne tik strauji un var ilgt gadiem ilgi, laiku pa laikam par sevi atgādinot.

Artrīta iemesli

Katram artrīta veidam ir savi iemesli. Tās var būt nervu slimības, imūnās sistēmas darbības traucējumi, vielmaiņas traucējumi, pārsalšana, traumas, infekcijas un pat vitamīnu trūkums.

Kas notiek artrīta gadījumā?

Inficējoties ar kādu kaitīgu baktēriju, vīrusu vai sēnīti, mūsu organisms mēģina atbrīvoties no "nelūgtajiem viesiem". Šim nolūkam organismam ir speciāls aizsargmehānisms – imunitāte. Lai cīnītos ar infekciju, imūnā sistēma sāk izstrādāt speciālas vielas (imūnos kompleksus), kuri palīdz iznīcināt svešās daļiņas. Pie imūnās sistēmas defektiem šo vielu kļūst

pārāk daudz un tās sāk uzbrukt: iznīcina visu pēc kārtas, nešķirojot, kur savs, kur svešs. Turklāt postošās reakcijas turpinās arī pēc tam, kad infekcija organismu jau ir atstājusi. Kad aizsargvielas kļūdas pēc sāk uzbrukt locītavām, rodas artrīts.

Simptomi:

- ✓ pampums, ādas apsārtums;
- ✓ sāpes, sevišķi pēc ilgstoša miera stāvokļa;
- ✓ ķermeņa temperatūras paaugstināšanās (pie akūta artrīta);
- ✓ stīvas kustības (mēdz būt saasinoties hroniskam artrītam).

Komplikācijas

Ja slimību savlaicīgi atklāj, tad pastāv izredzes aizkavēt nenovēršami progresējošo procesu. Ja pret savu veselības stāvokli izturas nevēri, tad agri vai vēlu jūs zaudēsiet darbaspējas, un kļūsiet par invalidu. Saslimt

ar artrītu var jebkurā vecumā. Sievietes artrītam ir pakļautas biežāk nekā vīrieši.

Receptes

Dzērveņu, rutku un biešu uzlējums

Pagatavošana. 0,5 kg dzērveņu, 0,5 kg melno rutku (bez mizas) un 0,5 kg biešu bez mizas, sasmalcināt, aplejiet ar 0,5 l konjaka (konjaka vietā var ņemt degvīnu, vārnkājas vai zelta stīgas uzlējumu). Maisījumu salikt 2 litru burkā, cieši aizvērt. Uz 10 dienām nolikt tumšā vietā. Pēc tam izkāst caur marli. Iegūto sastāvu aizvērtu uzglabāt ledusskapī.

Lietošana. Lietot no rīta tukšā dūšā pa 1 ēdamkarotei 15 minūtes pirms brokastīm.

Recepte nav ieteicama pie pazemināta arteriālā spiediena, kuņģa čūlas un erozīvā gastrīta.

Nākamreiz par sāpēm ceļgalos un osteoporozi.

RĒZEKNE

No Dieva soda neizbēgt

Latvijas vecticībnieku Pomoras baznīcas Centrālās padomes sēdē, kas notika Līvānu vecticībnieku kopienā, tika apkopoti 2014. gada darba rezultāti, saplānots 2015. gads, piemēram, nolemts, ka baznīcas sapulce notiks Daugavpilī no 19. līdz 22. jūlijam. Centrālās padomes locekļi iepazīs arī ar informāciju par to, ka tēvs Andrejs Sokolovs no Krāslavas draudzes pārcelts uz Daugavpils draudzi.

Taču apspriedes galvenā tēma bija pirms diviem gadiem Latgales vecticībnieku un pareizticīgo

baznīcās veikto ikonu zādzības izmeklēšanas rezultātu apspriedšana. Starptautisks noziedznieku grupējums, kurā darbojās Sergejs Kazakovs un Aleksejs Balonevs no Rīgas, kā arī Pjotrs Lebedevs no Daugavpils, Lietuvas pilsoņa Renatas Macunavičusa vadībā bezkaunīgi un nežēlīgi apzaga Latgales dievnamus. Uz viņu sirdsapziņas ir vairāki desmiti epizožu un 140 nozagtas ikonas. Tās nav tikai zādzības, tie nav tikai materiālie zaudējumi, tas, pirmkārt, ir nenovērtējams morālais kaitējums visiem Latgales ticīgajiem un galvenokārt vecticībniekiem.

Cītīga policijas darba rezultātā

Macunavičuss tika aizturēts Balvu novadā nozieguma izdarīšanas brīdī. Taču pierādījumus izdevās savākt tikai desmit epizodēs, likumīgajiem īpašniekiem atdota tikai neliela daļa nozagtā — apmēram desmit ikonas. Visas pārējās svētbildes «aizpeldējušas» uz ārzemēm un pakāpeniski sāk parādīties starptautiskās izsolēs.

Kriminālietu par svētbilžu zādzībām izskatīja Balvu rajona tiesa. Process turpinājās veselu gadu, nācās pat pagarināt apsūdzēto iepriekšējās aizturēšanas termiņu. Beidzot 8. janvārī tika pasludināts spriedums.

Tas šokēja. Apsūdzība tika uz-

rādīta pēc LR Krimināllikuma 175. panta, kas paredz brīvības atņemšanu uz laiku no diviem līdz 10 gadiem. Prokurors prasīja sodīt bandas barvedi ar brīvības atņemšanu uz četriem gadiem un pieciem mēnešiem, bet viņu līdzinātājus — uz trim gadiem un septiņiem mēnešiem. Taču rezultātā bandas varonim atņēma brīvību uz diviem gadiem un sešiem mēnešiem, pārējiem — uz diviem gadiem un trim mēnešiem. Vārdu sakot, lai dzīvo mūsu tiesa, vishumānākā tiesa pasaulē!

Latvijas vecticībnieku Pomoras baznīcas Centrālā padome iesniegs kasācijas sūdzību.

Tamlīdzīgi lēmumi, no vienas puses, kultivē sabiedrībā pārliecību par nesodāmību, no otras — padara bezjēdzīgu policijas darbu.

Protams, vainīgos gaida bargs Dieva sods, taču arī pirms tam viņiem būtu jāizcieš nodarītā nozieguma smagumam atbilstošs sods. Pagaidām Balvu rajona tiesa pasludinājusi tikai sprieduma rezolūciju, ar pilnu tā tekstu varēs iepazīties 31. martā. Pēc iepazīšanās ar to Latvijas vecticībnieku Pomoras baznīcas Centrālā padome iesniegs kasācijas sūdzību.

«Rēzeknes Vēstis»

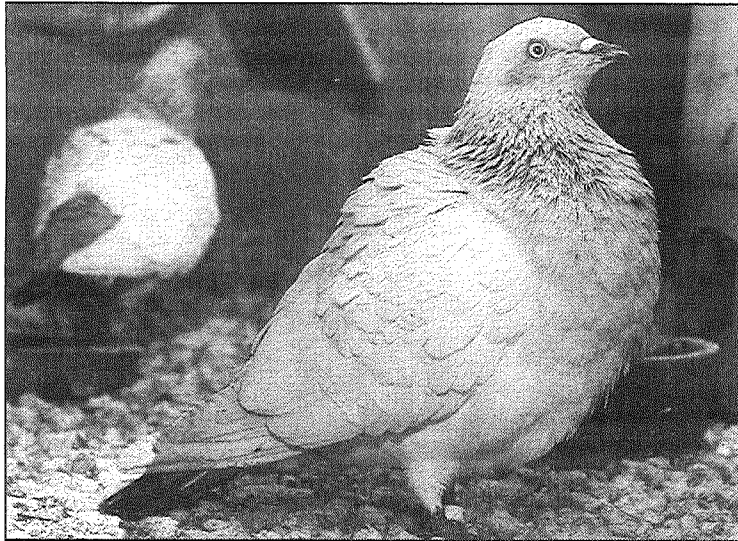
JŪRMALA

Baloži uzticīgi? Mīts

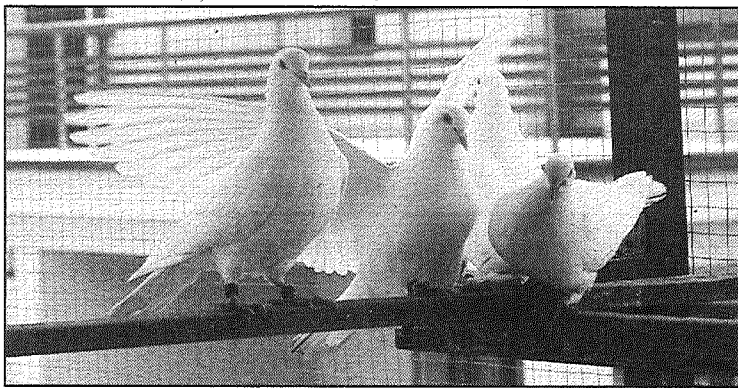
Balti baloži, kurus poētiski mēdzam dēvēt par dūjam, kā zināms, simbolizē ceļu, garīgu mīlestību. Tie ir arī uzticības, miera un nevainības simbols. Par iemīlējušos pāri mēdzam teikt — dūdo kā divi balodiši. Vai tiešām baloži ir tik mīļīgi? Par to stāsta Leonīds Fomins no Jūrmalas. Viņa pajumtē mīt aptuveni 100 dažādu šķirņu baloži.

Leonīds teic, — viņš jau kopš bērnības esot pārliecināts «golubjātņiks» (varētu tulkot — baložu mīlis). Pusaudža vecumā Ilguciema mazdārziņu rajonā no finiera loksnēm un kastēm uzmeistarojis būri un tajā turējis savus spārnotos draugus. Tad mazdārziņus nošķūrēja buldozers un beidzās Leonīda putnu «business». Bet šie lieliskie putni visu turpmāko dzīvi viņam rādījās sapņos, līdz viņš kopā ar ģimeni pirms septiņiem gadiem iegādājās privātmāju un varēja atgriezties pie savas kaislības — baložu audzēšanas.

Leonīda Fomina putnu saimē pārstāvētas dažādas šķirnes — Varšavas, vācu elsteru, ungāru, Budapeštas un Kurskas augstu lidojošie un citas. Īpaši Leonīdu aizrauj vietējo šķirņu baloži, tāpēc sirds priekam iegādāti divi Latvijas spoguļbaloži. Katrai baložu šķirnei raksturīgi savi akrobātiskie triki, stāsta putnu saimnieks. Visbiežāk tie uzlido augstu gaisā un tad traucēji kūleņo lejā. Viena šķirne to dara ar galvu pa priekšu, otra — ar spārnu pa priekšu. Kāpēc putni tā rīkojas, nav zināms. Esot dzirdēts, ka reizēm tie ar kūleņošanu tik ļoti aizraujas, ka atsitas pret zemi un ir pagalam. Ar Leonīda putniem, par laimi, tā nav noticis. Bet Nikolajevas šķirnes baloži paceļas gaisā un, vēcinot spārnus, turas uz vietas gaisā. Ja saimnieks vēlas, lai putni nolaižas, viņš iesvilpjas. Tas ir signāls, ka pienācis laiks maltītei, bet to var izmantot arī, lai liktu putniem nosēsties. Īpaši šis signāls noderīgs, kad tuvumā parādās baložu lielākais ienaidnieks — vanags. Brīvi palidot baložus var

● Varšavas šķirnes balodis.

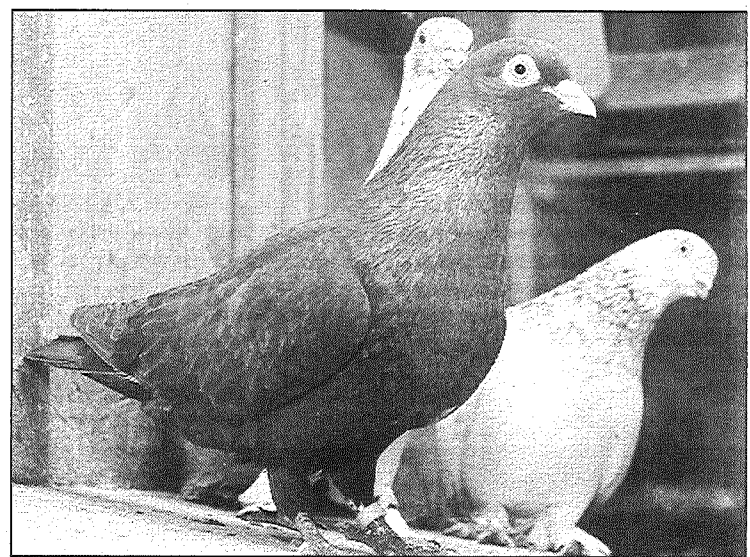
● Bakinu turmanu šķirnes baloži.

laist tikai no maija līdz oktobrim, kad vanagi ir mazāk aktīvi. Bet vienalga šo plēsīgo putnu nagos katru gadu pazūd astoņi līdz desmit Leonīda baloži.

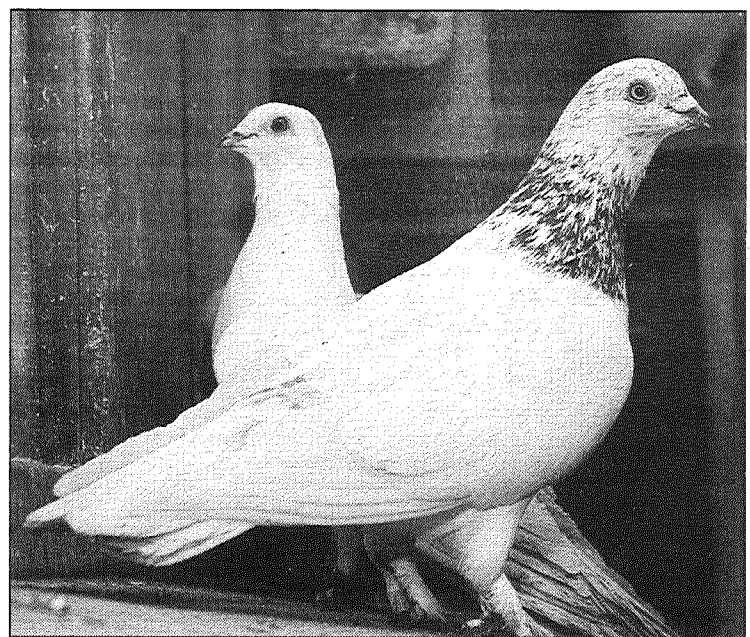
Saimnieks stāsta, ka viņa simts baložu saimē ir ap desmit, kuri jūtas īpaši svarīgi (vecākie un spēcīgākie), pret kuriem pārējie izturas ar bijību. Savukārt dažiem baložiem gluži pretēji ir ļoti mierīgs, maigs raksturs. Runas par baložu uzticību uz mūžu gan ir mīts, apgalvo Leonīds. Šajā ziņā viss notiek kā pie cilvēkiem. Putnu vidū izveidojušies aptuveni 20 stabili pāri, kuru attiecības ilgst jau piecus gadus. Bet kāda putnu dāma savam kungam bija uzticīga trīs gadus, līdz pēkšņi pārmetās pie cita brašuļa. Ir arī tādi baloži, kuri regulāri maina partnerus. Tad nav brīnums, ka no vienas otras baložu mātītes olām izšķīlas dažādu šķirņu un krāsu čališi.

Baloži labprāt perētu piecas sešas reizes gadā, bet, tā kā tik daudz čālēnu nav vajadzīgs, Leonīds olas izņem un to vietā ievieto ģipša. Putniem pa istam ļauj perēt vienu līdz divas reizes gadā. Pēc izšķīšanās putnu mātītes mazuļus trīs līdz četras dienas baro ar savu pienu, pēc tam — ar atvērtu graudu putriņu, līdz mazais divu līdz trīs nedēļu vecumā sāk baroties patstāvīgi.

Savus baložus Leonīds labprāt piedāvā ļaudim, kuri tos vēlas audzēt, bet atsakās pārdot kāzu, krsitību un citu svinību viesu priecēšanai. Mirkli papricājušies par to, ka putni aiztraucas debesis, svinību viesi par tiem aizmirst. Bet kāds liktenis pēc tam tos piemeklē? Ja baloži ir speciāli trenēti, tie atgriežas pie saimnieka. Bet jāpatur prātā, ka tos ļaudis, kas Latvijā baložus īpaši apmāca, var saskaitīt uz vienas rokas pirkstiem. Toties mūsu

● Priekšplānā — Kurskas augstulidojošais.

● Budapeštas augstulidojošais.

valsti netrūkst vieglas peļņas tīkotāju, kuri svinībām par naudu piedāvā neapmācītus putnus, tie pēc palaišanas brīvē iet bojā lēnā, mokošā nāvē. Dzimtsarakstu biroju darbinieki sūkstoties, ka pēc laulību ceremonijas gaisā aiztraukušies putni pēc laika atgriežas vietā, no kuras palaisti, un nelaimīgi un izmisuši tup uz ēkas jumta, līdz nokļūst vanagu vai vārnu nagos, vai nobeidzas bada nāvē. Vienu pilnībā apjukušu sporta balodi, kurš pirms brīža acīmredzot bija kalpojies ļaužu priekam kādās svinībās, jūras krastā atradusi Leonīda meitas paziņa. Šim balodim paveicās. Viņš un vēl daži sporta baloži, kuri atrasti dažādās citās sarežģītās situācijās, tagad sveiki un veseli mitinās kopā ar Leonīda putniem.

«Mājas Viesis»

Baloži

- x Pasaulē pavisam ir 800 līdz 900 baložu šķirņu;
- x tos iedala dekoratīvajos, pasta/sporta un gaļas baložos;
- x tie labprāt perētu līdz sešas reizes gadā;
- x čālēni izšķīlas pēc 18 līdz 20 dienām;
- x barība — kviešu, auzu, miežu, grūbu, zirņu, griķu, prosas maisījums;
- x mājas baložiem nedrīkst dot rupjmaizi;
- x siltā laikā noteikti jāpeldina;
- x dzīvo 15 līdz 20 gadus.

VUGD brīdina — kāpšana uz ledus ir ārkārtīgi bīstama dzīvībai

Neskatoties uz Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta (VUGD) brīdinājumiem, ka pavasara ledus ir ļoti bīstams, atrodas pārdrošnieki, kuri riskē ar savām dzīvībām. VUGD preses un sabiedrisko attiecību nodaļas priekšiece Viktorija Gribuste aicina iedzīvotājus uzmanīt arī mājdzīvniekus, kuri tāpat var nokļūt nelaimē.

VUGD pārstāve atklāj, ka, piemēram, 21. februāra vakarā **Līvānos**, Dubnas upē, apmēram 40 metru attālumā no krasta ledū bija ielūzis suns. Ugunsdzēsēji glābēji ar laivas palīdzību, salaužot plāno ledū, nokļuva līdz dzīvniekam, iecēla viņu laivā un veiksmīgi nogādāja krastā.

25. februārī Līvānu novada Jersikas pagasta teritorijā kāda sieviete, staigājot pa Daugavas ledū, ielūza tajā un, visticamāk, noslikusi. Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta ūdenslidēji veikuši meklēšanas darbus, taču sievieti nav atraduši.

Ņemot vērā siltos laikapstākļus, turpinās strauja ledus kušana. Vietās, kur ūdenslīdņi vēl klāj ledus, tas ir trausls, ļoti plāns un nevienmērīgs. Tāpēc VUGD aicina zemledus maksājniekus vairs nekāpt uz ledus, jo šobrīd tas ir ārkārtīgi bīstami dzīvībai. Ja ikdienas pastaigu vieta atrodas ezeru, upju vai diķu tuvumā, tad arī saviem suņiem neļaujiet šajā vietā brīvi skriet. Dzīvnieks var nonākt uz ledus un ielūst. Ja tomēr ir notikusi nelaime, tad saimniekam nevajag riskēt ar savu dzīvību un pašam doties dzīvnieku glābt, bet ir jāzvana uz 112 un jāsaņemas glābēju ierašanās.

Uzlabojumi cilvēku tirdzniecības novēršanā

Iekšlietu ministrijā notikusi sanāksme, kurā runāts par cilvēku tirdzniecības novēršanas pamatnostādņu 2014. — 2020. gadam īstenošanas gaitu, kurā secināts, ka uzdevumi tiek sekmīgi pildīti.

Tā konkursā par tiesībām nodrošināt valsts apmaksāto sociālās rehabilitācijas pakalpojumu un atbalsta apjomu kriminālprocesa laikā cilvēku tirdzniecības upuriem no 2015. gada līdz 2016. gadam uzvarējusi biedrība «Resursu centrs sievietēm «Marta»». Savukārt Valsts policija šogad Ģenerālprokuratūrai kriminālvajāšanas uzsākšanai ir nosūtījusi divus kriminālprocesus par cilvēktirdzniecību. Viens kriminālprocess uzsākts 2012. gadā, bet otrs — 2014. gadā. Vienā no minētajiem gadījumiem, par ko ierosināts kriminālprocess, starptautisks organizētās noziedzības grupējums, kurā bija iesaistīti gan Latvijas, gan Pakistānas valstspiederīgie, organizēja cilvēktirdzniecību un fiktīvas laulības starp Latvijas Republikas pilsonēm un trešo valstu valstspiederīgajiem, kuras tika slēgtas Īrijā, Apvienotajā Karalistē, Kīprā un Zviedrijā. Par minēto noziedzīgo nodarījumu aizdomās turamā statusā atzītas desmit personas, no kurām astoņi ir Latvijas valstspiederīgie un divi Pakistānas valstspiederīgie. Kriminālprocesā identificētas vairākas cilvēktirdzniecības formas: darbspēka ekspluatācija, piespiedu pakalpojumu sniegšana (fiktīvas

Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldē reģistrētie notikumi

Daugavpils novadā uzzieta nelegāla ražotne ar 20 000 litriem pašgatavota alkohola

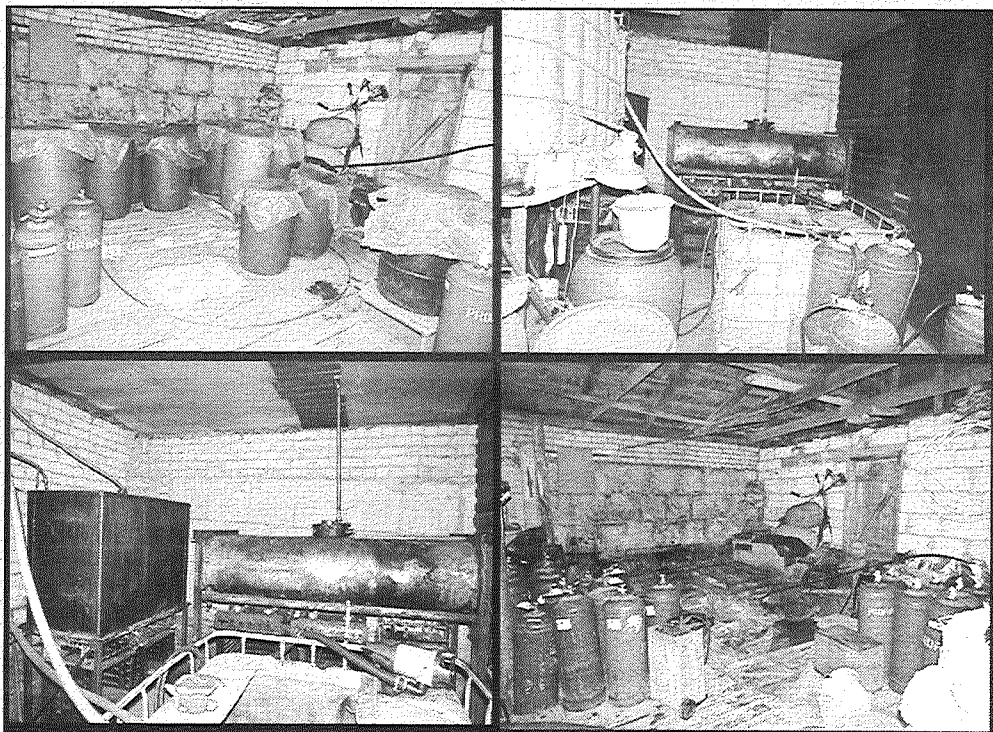
Pagājušās nedēļas sākumā kādā privātsektorā Daugavpils novadā Valsts policija uzgājusi nelikumīga alkohola ražotni, kurā pašstaisītā produkcija tapusi milzīgos apmēros. Likumsargi aizturējuši trīs personas.

Kā informē Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldes Kārtības policijas biroja preventīvas nodaļas inspektore Anastasija Laizāne, veicot izmeklēšanu agrāk uzsākta kriminālprocesa ietvaros, kas bija sākusies par nelikumīgu alkoholisko dzērienu apriti, Kriminālpolīcijas biroja darbinieki veica kādā privātpašuma pārbaudi Daugavpils novada Medumu pagastā. Kratišanas rezultātā minētajā ipašumā saimniecības ēkā tika konstatēta nelikumīga alkoholisko dzērienu izgatavošana un glabāšana lielā apmērā.

Policijas pārstāve ziņo, ka pavisam izņemti

20 000 litri pašizgatavota alkohola, tas ir, 2700 litri gatavās produkcijas (kandžas) un 17 300 litri brāgas, kā arī alkohola ražošanai nepieciešamās izejvielas un iekārtas — gāzes baloni, apjomīgi kandžas tecināšanas aparāti utt. Saistībā ar minēto policija aizturējusi trīs personas — 1969. un 1974. gadā dzimušus vīriešus un kādu 1967. gadā dzimušu sievieti. Policija noskaidrojusi, ka gados jaunākais nelegālā alkohola izgatavotājs jau bijis sodīts par analogisku pārkāpumu 2011. gadā.

Policija turpina kriminālprocesa izmeklēšanu pēc Krimināllikuma 221.² panta otrās daļas «Par nelikumīgu alkoholisko dzērienu izgatavošanu (ražošanu), glabāšanu vai pārvietošanu, ja tā izdarīta lielā apmērā vai ja to izdarījuši personu grupa pēc iepriekšējas vienošanās». Par šādu pārkāpumu likums paredz brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai piespiedu darbu, vai naudas sodu, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas.

● Kriminālpolīcijas biroja darbinieku Medumu pagastā acīm pavērās apjomīga nelegāla alkohola ražotne ar milzīgu daudzumu gatavās produkcijas, izejvielām un kandžas tecināšanai nepieciešamajām iekārtām.

Nozīmēto tiesas sēžu saraksts Preiļu rajona tiesā no 4. līdz 10. martam

Procesa veids	Tiesas sēdes laiks	Prasītājs	Atbildētājs	Būtība	Tiesas sēdes veids	Tiesnesis
Rakstveida	4. marts	SIA "Līvānu siltums"	Nadežda Krotova	maza apmēra prasība par parāda piedziņu		R.Krēslīņa
Rakstveida	4. marts	SIA "Julianus Inkaso Latvija"	Līvija Vaivode	maza apmēra prasība par naudas piedziņu		R.Krēslīņa
Mutvārdu	4. marts	SIA "Preiļu saimnieks"	Natālija Agafonova	par īres līguma izbeigšanu un izlikšanu no dzīvokļa bez citas dzīvojamās platības ierādīšanas, parāda un līgumsoda piedziņa	Atklāta	I.Beitāne
Mutvārdu	4. marts	AS GE Mone Bank	Valdis Leimanis	parāda piedziņa	Atklāta	R.Krēslīņa
Mutvārdu	4. marts		Aleksandrs Jakovļevs	KL 175.p.1.d., KL 185p.1.d.	Atklāta	A.Stikāne
Rakstveida	5. marts	SIA "Latvian Namsaimnieks"	Lolita Znotiņa	maza apmēra prasība par naudas piedziņu		R.Krēslīņa
Mutvārdu	5. marts	maksātnespējīgā SIA "FBP Jēkabpils 1"	Zane Praņevska, individuālā komersante	parāda piedziņa	Atklāta	I.Stivriņa
Mutvārdu	5. marts	apdošināšanas AS "Gjensidige Baltic"	Diāna Āboliņa-Šetlere	maza apmēra prasība par naudas piedziņu	Atklāta	I.Stivriņa
Mutvārdu	5. marts		Igors Naumovs	KL 175.p.3.d.	Atklāta	I.Stivriņa
Mutvārdu	5. marts		Aivars Zverbulis	APK 149-15.p.2.d.	Atklāta	R.Krēslīņa
Rakstveida	6. marts	SA "Moda Kapitāls"	Tamāra Paškova	maza apmēra prasība par naudas piedziņu		I.Stivriņa
Rakstveida	6. marts	Nina Prokofjeva	Nadežda Bondareva	maza apmēra prasība par uzturīdzekļu piedziņu		I.Stivriņa
Rakstveida	6. marts	Edīte Volkova	Leonīds Volkovs	maza apmēra prasība par uzturīdzekļu piedziņu		I.Stivriņa
Mutvārdu	6. marts		Oļegs Mihailovs	APK 149-15.p.2.d.	Atklāta	I.Stivriņa
Rakstveida	9. marts	AS "Latvenergo"	Daiga Lūse	maza apmēra prasība par naudas piedziņu		R.Krēslīņa
Rakstveida	9. marts	Nikolajs Komčalovs	Polina Komčalova	maza apmēra prasība par uzturīdzekļu piedziņu		R.Krēslīņa
Mutvārdu	9. marts	Raisa Beļkova	Artūrs Kapiļovs	izlikšana no dzīvojamās platības	Atklāta	I.Beitāne
Mutvārdu	9. marts	SIA "Preiļu saimnieks"	Ļubova Ļebedeva, Igors Bivmanis	par īres līguma izbeigšanu un izlikšanu no dzīvokļa bez citas dzīvojamās platības ierādīšanas, parāda un līgumsoda piedziņa	Atklāta	I.Stivriņa
Mutvārdu	9. marts	AS Swedbank, SIA "Hipotēku bankas nekustamā ipašuma aģentūra"	Dzintra Stepanova	nekustamā ipašuma labprātīga pārdošana izsolē tiesas ceļā	Atklāta	R.Krēslīņa
Mutvārdu	9. marts		Romāns Hmeļevskis	KL 323p.1.d.	Atklāta	A.Stikāne
Mutvārdu	9. marts	Juris Jevdokimovs,	Jeļēna Jevdokimova, Aleksejs Grāveris, Viktors Šabuņins	KL 175.p.3.d., KL 175.p.3.d., KL 175.p.3.d., KL 175.p.3.d.	Atklāta	A.Stikāne
Rakstveida	10. marts	SIA "Latvijas Mobilais Telefons"	Maruta Ozoliņa	maza apmēra prasība par naudas piedziņu		I.Stivriņa
Mutvārdu	10. marts	AS Swedbank	Kaspars Danilevičs	parāda piedziņa	Atklāta	R.Krēslīņa
Mutvārdu	10. marts	Gertrūde Livmane		pazudušas personas izsludināšana par mirušu	Atklāta	I.Beitāne
Mutvārdu	10. marts		Aleksandrs Pilipjonoks, Sergejs Bujanovs	KL 175.p.3.d., KL 175.p.3.d.	Atklāta	A.Stikāne
Mutvārdu	10. marts		Vladimirs Uljanovs, Artūrs Jaudzems	KL 175.p.3.d., KL 175.p.3.d.	Atklāta	I.Krēslīņa
Mutvārdu	10. marts		Andris Puriškevičs	APK 177.p.	Atklāta	R.Krēslīņa

Informācijas avots www.tiesas.lv. Sagatavoja T.Elste

Vai, gaidot Lieldienas, ievērojat Lielo gavēni?

**Ziedonis
no Aizkalnes:**
— Neievēroju, man nesanāk. Kādreiz, kad mamma bija dzīva, gavēšana tika ievērota. Uzskatu, ka tā ir katra personiska lieta.

Jeļena no Preiļiem (nefotografējās):

— Nevaru teikt, ka to ievēroju stingri, bet cenšos gavēt. Jau kopš kāda laika gaļu un desas uzturā nelietoju vispār, bet gavēņa laikā trešdienās un piektdienās atsakos no piena produktiem.

Olga ar meitu Valēriju no Stabulniekiem:

Olga: — Mūsdienās gavēni grūti ievērot. Cilvēki dzīvo atbilstoši līdzekļiem, — kad ir nauda — pilns galds, kad nav — tukšāks. Gavēšana sanāk piespiedu kārtā atbilstoši rociņai. Sevišķi jauniešiem, kuri mācās, daždien sanāk ļoti plāna iztikšana. Protams, Lieldienas svinam, cepam smalkmaizītes, krāsojam olas, aizējam uz pareizticīgo dievnamu. Atzišos, esam zaudējuši bijību no Dieva, bet ar jaunajiem šajā ziņā vēl sliktāk. Vecmāmiņa gan bija ļoti ticīga. Dzīvojot Ukrainā, svētceļojumā uz Jeruzalemi gāja kājām.

Valērija: — Laiki iet uz priekšu, civilizācija mainās, cilvēkiem viss kļūst vienaldzīgs. Vecāki cilvēki ievēro gavēni, bet jaunieši, īpaši studenti, to neņem vērā.

**Valentīna no
Preiļiem:**
— Gavēju pa piektdienām. Pārējā laikā ar ēšanu, — kā sanāk. Gavēņa laikā atturos no izklaidējošu pasākumu apmeklēšanas.

**Bronislava
no Preiļiem:**
— Gavēnis cilvēkiem ir jāievēro gan priekš veselības, gan sevis garīgai izkopšanai. Turvāk pie Dieva, turvāk pie ticības, — tas cilvēkam daudz ko dod. Kā cilvēks pats šajā ziņā uzvedas, tā viņam arī klājas dzīvē. Piektdienās nelietoju gaļas produktus, ikdienā atturos no našķiem un gardumiem, iztīku ar vienkāršu ēdienu — biežpienu, kefiru, zivīm. Pēc gavēšanas svētku prieks ir lielāks. No pasākumu apmeklēšanas arī atturos, bet, tā kā dejuju senioru deju kopā, gavēni esam uzaicināti uzstāties Līčos un Līvānos.

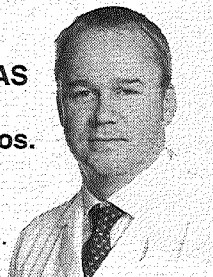
**Gunārs
no Preiļiem:**
— Negavēju. Īsti nesaprotu gavēņa jēgu un būtību.

**L.Rancāne
Foto: I.Kirillova**

SLUDINĀJUMI, REKLĀMAS

Š. g. 12. martā Dr. Ints Ūdris,
SIA "Veselības centrs 4", BALTIJAS VĒNU KLĪNIKAS
vadošais speciālists, asinsvadu ķirurgs, flebologs,
pieņems **privātpoliklīnikas telpās, Raiņa bulv. 7, Preiļos.**
Konsultācija + kāju vēnu sonogrāfija – 40,00 EUR
(vizītes laiks 15 min.).
Pieņemšana pēc iepriekšēja pieraksta pa tālruni: **65324393.**
www.venas.lv

Riebiņu novada dome pārdod mutiskā izsolē ar augšupejošu soli automašīnu VW Caravelle ar reģistrācijas numuru AR9099.
Izsoles sākumcena ir EUR 4980,00 (četri tūkstoši deviņi simti astoņdesmit eiro un 00 centi). Pievienotās vērtības nodoklis ir ieskaitīts cenā.
Ar izsoles noteikumiem var iepazīties no sludinājumu publicēšanas brīža laikrakstā „Latvijas Vēstnesis” Riebiņu novada domes kancelejā Saules ielā 8, Riebiņos, Riebiņu novadā, katru darbdienu no plkst. 9.00 - 16.00
Kustamo mantu var apskatīt katru darbdienu domes darba laikā, iepriekš saskaņojot ar Riebiņu novada domes tehniskās daļas vadītāju — Juri Leici pa tālr.65324378 vai 29376691.
Kustamās mantas izsole notiks **2015. gada 26. martā** Riebiņu novada domes kabinetā nr.3, Saules 8, Riebiņos, **plkst. 10.00.**
Pieteikumi izsolei tiek pieņemti un reģistrēti no paziņojuma par izsoli publicēšanas brīža laikrakstā „Latvijas Vēstnesis” līdz **2015. gada 26. marta plkst. 9.00** Riebiņu novada domes kancelejā, Saules 8, Riebiņos.
Izsoles nodrošinājuma maksa EUR 20,00 (divdesmit eiro, 00 centi) apmērā lemams jāveic Riebiņu novada domes kontā nr. LV12UNLA0050005638857, kods UN-LALV2X, SEB Banka.
Izsoles galīgā pirkuma summa jāsamaksā septiņu dienu laikā, pēc izsoles protokola apstiprināšanas domes sēdē.

SIA AIBI iepērk liellopus, jaunlopus, aitas, kazas, zirgus, cūkas.
Labā cena. Samaksa tūlītēja. Svāri.
Tālr. 26142514, 20238990.

SIA Lauku Miesnieks iepērk mājlopus.
Augstas cenas. Samaksa tūlītēja. Svāri.
Tālr. 20207132.

**Autoskolā
"DROŠĪBAS SALIŅA"**
B kategorijas kursu sākums
10. martā plkst. 18.00 Preiļos,
Celtņnieku ielā 2 (7. telpā).
Apmācām arī BE, C, CE kategorijas,
+ periodiskā apmācība (95. kods).
Tālr. 29678741.

IEPĒRK METĀLLŪZŅUS.
Augstas cenas.
Strādājam jebkurā laikā.
Tālr. 29198531.

PVC Logi no 15 EUR
Ārdrurvis no 99 EUR
Pilns serviss
Bez % kredīts + dāvana
T.28673992 durvistev.lv

SIA „LATVIJAS GALA” iepērk liellopus, aitas, jaunlopus, zirgus. Svāri. Samaksa tūlītēja.
Tālr. 28761515.

**PĒRK
piena telus.**
Tālr. 28686658.

Suņu puika Džonijs atradis saimnieci

Februāra sākumā SIA „Preiļu saimnieki” komunālā nodaļa saņēma ziņu, ka Līču apkārtnē pamanīts skraidām liels, skaists suns, kurš pazaudējis mājas. Kamēr tika meklēts viņa saimnieks, suns dažas dienas uzturējās SIA „Preiļu saimnieki”, un veterinārās pārbaudes liecināja, ka suns ir vesels, stāsta komunālās nodaļas vadītāja Zenta Igoļniece.
Suni sauc Džonijs, un viņš ir laimīgi atgriezies mājās pie saimnieces Jeļenas Gavares Preiļu pagasta „Jaunsaimniekos”: „Džonijs ir amerikāņu buldogs, un ilgi āra atrasties viņš nemaz nedrīkst. Iepriekš viņš nekad nebija skrējis projām, bet gadījās tā, ka bija atskrējusi sveši suņi, un viņš tiem pievienojās. Saucām un meklējām, bet nevarējām atrast, kamēr pazīstama sieviete ieraudzīja bildi „Novadniekā”. Bija jau

pagājis pietiekami ilgs laiks, un vairs necerējām, ka viņu atradīsim. Paldies cilvēkiem, kuri viņu pamanīja un ielika avīzē! Paldies tiem, kas viņu baroja un turēja! Ļoti patīkami, ka cilvēki ir atsaucīgi. Džonijs man ir ļoti mīļš, un esmu ļoti priecīga! Tagad viņu vairāk nelaižam ārā vienu pašu.”

Mācību ekskursijās skolēni gūst jaunas zināšanas un iespājus

Mācību ekskursijas ir ne tikai izrašanās no ierastās vides, bet, kā skolēni paši atzīst, iespējas uzzināt daudz jauna par Latvijā notiekošo, gūt pieredzi un reizēm arī aizdomāties. Šoreiz par Aglonas internatīvidusskolas audzēkņu un Preiļu 2. vidusskolas skolēnu redzēto.

Eiropas Komisijas programmas «Auglis skolai» ietvaros Aglonas internatīvidusskolas 1. līdz 9. klašu skolēni līdz februāra nogalei trīs reizes nedēļā saņēma ābolus no zemnieku saimniecības «Ziediņi». Programmas darbības laikā audzēkņi tika iesaistīti dažādos izglītojošos pasākumos, kuru mērķis bija veicināt zināšanas par veselīgu uzturu un dzīvesveidu, kā arī iepazīties ar augļu un dārzeņu pārstrādes iespējām, informē Aglonas internatīvidusskolas direktora vietniece Māra Ušacka.

Tāpēc 18. februārī 7. — 9. klašu skolēni devās mācību ekskursijā uz augļu un dārzeņu pārstrādes ražotni SIA «Spilva», kas ir viens no vadošajiem augļu un dārzeņu pārstrādes uzņēmumiem Latvijā. Bērni iepazīs ar ražotnes vēsturi, ražošanas procesiem, gida pavadībā izstāgāja jauno uzņēmuma korpusu, kur atrodas majonēzes gatavošanas telpas, ievārijuma fasēšanas līnijas, dārzeņu pirmapstrādes cehs un citas telpas. Pēc

tam varēja iepazīties ar loģistikas centru, noliktavām, kur glabājas saražotā produkcija.

Skolēni uzzināja, ka «Spilvā» ražo un fasē arī zīmola «Latplanta» garšvielas, kas uzņēmuma ražojumi tiek eksportēti uz daudzām valstīm — Baltkrieviju, Igauniju, Īriju, Krieviju, Lielbritāniju, Lietuvu, Somiju, Ukrainu, Vāciju, Ziemeļriju, Azerbaidžānu, Kazahstānu un Kirgizstānu. Tāpat audzēkņiem tika paskaidrots, ka pērn «Spilva» investēja vienu miljonu eiro, lai attīstītu produkcijas bez konservantiem ražošanu. Ekskursijas noslēgumā bērniem tika piedāvāts degustēt jaunākos un populārākos uzņēmumā ražotos produktus.

Preiļu 2. vidusskolas 8. — 9. klašu skolēni mācību ekskursijā devās 20. februārī agri no rīta, jo pulksten 8.30 jau ieradās pirmajā apskates vietā — atkritumu noglabāšanas poligonā «Getliņi», kas atrodas Pierīgā un ir lielākais Latvijā. No gida stāstītā skolēni uzzināja par otrreizējo atkritumu izmantošanu — «Getliņos» no tiem iegūst gāzi un siltumu, ar ko pēc tam apsilda milzīgās siltumnīcas, kurās audzē ekoloģiski tīrus tomātus.

Preiļu 2. vidusskolas 9. klases audzēknis Maksims Semjonovs stāsta, ka pēc tam ekskursanti apmeklēja Eiropas Savienības māju, kur klausījās par ES veidošanās vēsturi, par Eiropas Parlamenta darbu, par Latvijas prezidentūru

šogad. Skolēniem vajadzēja atbildēt uz jautājumiem, bet noslēgumā visi secinājuši, ka stunda bijusi ļoti pamācoša.

Kā interesantāko ekskursijas daļu jaunieši atzīst ciemošanos Saeimā. «Sākumā mums rādīja prezentāciju par Saeimas darbu. Uzzinājām, kad un kādos apstākļos radās mūsu valsts parlaments, kā notiek ikdienas darbs. Aktīvākie skolēni saņēma balvas, katrai klasei izsniedza apliecinājumus par piedalīšanos izglītojošajā skolu programmā «Iepazīsti Saeimu». Pēc tam mūs ievada Saeimas galvenajā ēkā, kur varējām apskatīt visas zāles. Vislielāko iespaidu atstāja telpu arhitektūra. Vēl mums bija iespēja pabūt Saeimas tribīnē un uzstāties. Skatījāmies, fotografējāmies un apbrīnojām, šīs ēkas apmeklējums mums patika visvairāk.» atzīst Maksims.

Interesants bija arī ekskursijas turpinājums, piemēram, šokolādes istabas apmeklējums tirdzniecības centrā «mc2», kur pilnīgi viss — grīda, griesti, mēbeles, gleznas — bija izgatavots no šokolādes un garšīgi smaržoja. Noslēgumā — ielānāts mākslas centra «KIM?» apmeklējums, kur izvietota mūsdienu mākslas darbu izstāde. To autori ir spāņu un lietuviešu mākslinieki. Skolēni atzīst, ka izprast izstādes būtību nācies visai grūti, laikam darbos apslēpta kāda dziļāka jēga, ko vēl nāksies atminēt.

Sagatavoja L.Kirillova